

Forslagsstillers merknader til høringsuttalelser – Planforslag Lokalt skianlegg på Franskleiv – Detaljregulering med konsekvensutredning (PlanID 2012027)

Det er mottatt 20 høringsuttalelser til planforslaget etter offentlig ettersyn, og noen av disse er svært omfattende. For de mest omfattende høringsuttalelsene har forslagsstiller vurdert det som vanskelig å kun gjengi hovedpunkter i høringsuttalelsene, og disse er derfor gjengitt på en mer utfyllende måte.

Forslagsstiller har foretatt noen endringer i planforslaget, og disse endringene vil bli fremhevet i forslagsstillers merknader til de høringsinnspill som har foranlediget endringer.

1 Offentlige myndigheter/etater

1.1 Fylkesmannen i Oslo og Akershus, brev 22. mai 2014

Fylkesmannens konklusjon er at det kan anbefales å etablere et anlegg for ski og skiskyting på Franskleiv i Bærum. Det er vektlagt at det allerede eksisterer et anlegg i dette området, at tiltaket innebærer en utvidelse av dette anlegget og at det er snakk om et lokalt anlegg. Fylkesmannen ber imidlertid om en ny vurdering av temaene skytetider, parkeringskapasitet og lokalt viktige naturområder. I tillegg må det settes strenge krav for å hindre forurensning av grunnen.

Fylkesmannen har utdypende synspunkter knyttet til følgende syv temaer:

1. Vurdering av behov for anlegget i et regionalt perspektiv

Miljøverndepartementet ba om en vurdering av behovet for ski- og skiskytingsanlegg ved Vestmarka sett i et regionalt perspektiv, både i forhold til eksisterende og planlagte anlegg. Idrettsrådet i Bærum kommune og idrettsklubbene har redegjort for dagens skiskytteranlegg i Oslo, Akershus og deler av Buskerud i rapport vedlagt planforslaget. I rapporten konkluderes det med at det er behov for et lokalt anlegg på Franskleiv. Ut fra disse opplysninger vurderer Fylkesmannen at anlegget på Franskleiv er et lokalanlegg, og ikke et regionalt anlegg.

2. Naturverdier/naturmangfold

Fylkesmannen støtter forslag til reguleringsbestemmelser om at bekkelukking ikke er tillatt. Bekker kan krysses med klopper. BioFokus har kartlagt naturverdier innenfor planområdet og peker på lokalt viktig naturområder - arealer med sumpskog. Det er vist i notatet fra BioFokus forslag til justeringer av planlagte installasjoner som vil skåne en større del av disse arealene med sumpskog. Fylkesmannen ber kommunen vurdere slike justeringer i planforslaget slik at lokalt viktig sumpskog bevares.

3. Støy

Vedlagt planforslaget er notat om støy fra skiskyting og snøproduksjon. Det konkluderes med at ingen støyømfintlig bebyggelse vil komme innenfor gul støysoner slik det er definert i Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442). Det sies imidlertid at i markaområder vil det ikke være mulig å opprettholde stillhet nær for eksempel skianlegg og skytebaner. Samtidig kan slike anlegg være viktig for bruk og tilgjengelighet til friluftsområder, og ofte fungere som inngangsport til marka gjennom tilbud om parkeringsplass og offentlig transport. Fylkesmannen mener at det vil være viktig å begrense åpningstidene hvor det tillates skyting for å ta hensyn til det allmenne friluftslivet og behov for fravær av uønsket lyd.

4. Skytetider

Reguleringsbestemmelsene § 3.10 gir anledning til skyting mandag – lørdag kl.08-22 og søn- og helligdager kl.14-20. I tillegg tillates tre helgearrangementer med over 500 deltakere pr vintersesong. Fylkesmannen er bekymret for at denne aktiviteten vil kunne ekskludere det allmenne friluftsliv dersom det gis tillatelse til en så vid åpningstid. Støy fra skiskyting gir mindre støy enn støy fra annen skyting, men er likevel en fremmed lyd som vil kunne forstyrre friluftslivsopplevelsen. Vi mener at kommunen bør vurdere skytetidene på nytt og sette begrensninger for å imøtekomme friluftslivsinteressene, for eksempel at helgene er skytefrie og at begrensningen på tre

helgearrangementer pr vintersesong gjelder alle arrangementer og ikke kun de som har mer enn 500 deltakere. Fylkesmannen mener at det bør settes restriksjoner på bruk av skiskytteranlegg også i sommersesongen for å ivareta det allmenne friluftslivets behov for fravær av uønsket lyd.

5. Parkeringsplass

Parkeringskapasiteten er undersøkt og det konkluderes med at kapasiteten er sprengt kun de fineste vintersøndagene. I dag er det plass til parkering av 400 biler. En økning i antall parkeringsplasser vil også medføre et større arealinngrep. Konsekvensutredningen konkluderer med at utvidelsen av anlegget ikke vil medføre økt trafikk på ukedagene. I helgene er det på de beste dagene opp til 1000 besøkende, og antall brukere av området vil kunne øke med økt parkeringskapasitet. Det er beskrevet i planforslaget at det vil bli etablert busstransport under arrangementer. Fylkesmannen oppfatter det slik at det er noe usikkerhet om behov for økt parkeringskapasitet i forbindelse med det nye anlegget, og anbefaler kommunen ikke å øke antall parkeringsplasser i denne omgang, samt at det bør ses på muligheten for å forlenge bussruten inn til skianlegget.

6. Friluftsliv

Området har stor verdi for friluftslivet. Konsekvensutredningen konkluderer med at den negative konsekvensen for det allmenne friluftslivet anses å være liten. Dette begrunnes med at det allerede er store inngrep i området og at tidspunkt for trening og friluftsliv ikke overlappes og at det ikke legges opp til mange renn. Fylkesmannen vil bemerke at planforslaget medfører beslag på et større område og økt aktivitet med støy fra skiskyting vil kunne bidra negativt for det allmenne friluftsliv. Vi mener derfor at skytetidene må reduseres for å ivareta allmennhetens tilgang til Marka hvor behov for å oppleve fravær av uønsket lyd er viktig for rekreasjonen.

7. Forurensning

Skytevoll - kulefang må anlegges slik at det ikke oppstår fare for forurensning av grunnen. Fylkesmannen forutsetter at områder som blir forurenset av bly, området for blink med selvanviseren, og skytevollen etableres slik at utlekking av bly/tungmetaller til grunnen forhindres. Strengt krav for å hindre forurensning av grunnen må komme tydelig fram i bestemmelsene. Skytevollen må anlegges slik at den lett vil kunne fjernes ved en eventuell nedleggelse av banen. Dette må også komme tydelig fram i bestemmelsene.

Forslagstillers merknader:

1. Vurdering av behov for anlegget i et regionalt perspektiv

Forslagsstiller oppfatter at Fylkesmannen i Oslo og Akershus ikke har innsigelser til den vurdering som er foretatt når det gjelder behovet for lokalanlegget på Franskleiv i et regionalt perspektiv, og har ingen merknader til dette.

2. Naturverdier/naturmangfold

Forslagsstiller viser til at det har vært vurdert justeringer av planlagte installasjoner for å skåne en større del av arealene med sumpskog, men andre føringer i form av skyteretning og hensynet til å unngå større terrenginngrep har ført frem til den foreslåtte plassering. Det fremgår av punkt 5.3.3 i planbeskrivelsen at den nyregistrerte naturtype (sumpskog) blir ødelagt og forslagsstiller vil peke på at denne er meget liten (250 m²) og det ikke anses mulig å bevare denne delvis. Dette ligger til grunn for den samlede vurdering om at tiltaket bedømmes til å ha liten negativ konsekvens (-) for biologisk mangfold.

3. Støy, 4. Skytetider og 6. Friluftsliv

Forslagsstiller kan ikke se at hensynet til det allmenne friluftslivet er så tungtveiende at de kan begrunne mer begrensede skytetider eller færre arrangementer ved Franskleiv enn det som er foreslått. I alle tilfeller kan det ikke være grunnlag for å innføre større begrensninger i skytetider eller antall arrangementer enn hva som tillates på andre skiskytingsanlegg (Fossum og Holmenkollen). Det er behov for trening også sommerstid, men som antydnet i planforslaget i punkt 5.10.3 på side 75 forventes aktiviteten halvert i sommersesongen.

Det område som er støyutsatt ligger tett inntil parkeringsplassen, og for de aller fleste brukere av dette området tar det kort tid å komme seg forbi det området hvor støy fra skiskytingen med rimelighet kan oppfattes som forstyrrende for friluftsopplevelsen. Trening for skiskytterne foregår dessuten i all hovedsak på kveldstid på hverdager. Antall arrangementer som tillates i reguleringsbestemmelsene gir uttrykk for maksimalt antall arrangementer i vintersesongen, og det fremstår i dag som lite realistisk at denne grensen vil bli maksimalt utnyttet hvert år. Forslagsstiller viser i den sammenheng til det store dugnadsarbeid som må gjennomføres i forbindelse med større arrangement som i seg selv begrenser antall arrangementer. Forslaget om tre helgearrangement i vintersesongen med over 500 deltakere utgjør et kompromiss mellom på den ene siden ønsket om fleksible nok rammer for hvor mange arrangement som kan avvikles uten at det fører til for store ulemper for andre brukergrupper, og på den annen side hva som fremstår som realistisk å få gjennomført gjennom dugnadsinnsats.

5. Parkeringsplass

Forslagsstiller viser til at det planlagte anlegget ikke forventes å medføre behov for flere parkeringsplasser. Fylkesmannens anbefaling om at det bør ses nærmere på muligheten for å forlenge bussruten inn til skianlegget, ser foreløpig ikke ut til å være realistisk å følge opp som et generelt kollektivtilbud, se Ruters tilbakemelding som omtalt i punkt 1.4 nedenfor. I stedet må det ved større arrangement etableres konkrete tilbud ut fra forventet trafikkmengde, herunder eventuell bruk av busser som kan kjøre deltakere til og fra Franskleiv.

7. Forurensning

Forslagsstiller er enig i Fylkesmannens merknad om at områder som kan bli forurenset av bly skal anlegges slik at utlekking av bly til grunnen forhindres. Dette er også omtalt i punkt 5.7.2 i planbeskrivelsen. Etter høringsinnspillene har Multiconsult utarbeidet et notat om problemstillingen ("Skiskytterbane og forurensning", 1. juli 2014) som følger vedlagt.

Av Multiconsults notat fremgår blant annet at oppsamling av overvann og eventuell rensing av dette vil være viktig for å begrense faren for blyforurensning. Som nevnt i planbeskrivelsen er det mulig å gjøre dette ved å legge en membran/duk under skytevoll/blinker og lede alt overvann herifra til et kombinert sedimentasjonsbasseng/kum.. I tillegg må det anlegges avskjærende grøfter slik at en begrenser vannmengden som kan komme i berøring med bly. Jevnlig oppsamling av prosjektiler, bruk av masser som ikke fragmenterer prosjektiler, bruk av kalkholdige masser i området er andre tiltak som anbefales. Videre bør det etableres et opplegg for overvåkning og tas en runde med vannprøver fra brønner før anlegget bygges, slik at en har kjennskap til det naturlige blyverdiene i grunnvannet. Elementer i et slikt opplegg er beskrevet i Multiconsults notat.

Forslagsstiller har etablert kontakt med Norges Skiskytterforbund for å få tilgang til deres nyeste kunnskap om håndtering av blyforurensning fra skiskytingsanlegg. Som nevnt i planbeskrivelsen pågår det et arbeid i forbundet som vil munne ut i anbefalinger i løpet av året. Disse anbefalingene vil forslagsstiller bruke ved detaljplanleggingen av anlegget. For å få gjort nytte av den mest oppdaterte kunnskap om hvordan faren for utlekking av bly til grunnen kan forhindres, mener forslagsstiller at det er mest hensiktsmessig at konkrete krav til utforming av anlegget for å hindre forurensning av grunnen avklares i forbindelse med prosjekteringen av anlegget og i prosessen med byggesøknad.

Forslagsstiller har på denne bakgrunn innarbeidet en ny setning i reguleringsbestemmelsene § 3.1 hvor de ovennevnte forhold er hensyntatt (med uthevet tekst):

§ 3.1 Skianlegg, SA1

*Innenfor området kan det etableres skianlegg med stadion, inntil 20 skivers skytebane med standplass, skivearrangementer og skytevoll, strafferunde, skiløype, lysløype og dam for snøproduksjon. **Før byggesøknad som omfatter anlegget for skiskyting kan godkjennes, må tiltakshaver beskrive de tiltak som vil bli gjennomført for å forhindre fare for forurensning til grunnen, herunder et opplegg for overvåking av blynivå i vassdrag. Tiltakshaver må også beskrive hvordan skytevollen og øvrige innretninger tilknyttet skiskytingsanlegget enkelt kan fjernes ved en eventuell nedleggelse av anlegget. Det tillates oppført mindre byggetiltak, installasjoner, terrengbearbeiding og***

vegetasjonsrydding som er nødvendig for området bruk. Eksempler på dette er master til belysning, snøkanoner, rørgate for snøproduksjon og tekniske føringer.

1.2 Akershus Fylkeskommune, brev 14. mai 2014

Akershus Fylkeskommune uttaler seg om følgende seks temaer:

1. Kulturminnevern

Fylkeskommunen anser det som svært positivt at sporene etter lokale, historiske kulturdriften er ivaretatt i det videre planarbeidet.

Det vises til at unntaket for undersøkelsesplikt for områder sør for Vestmarkveien ble gitt på vilkår om at de aktuelle arealene ble markert med hensyns hensynssone C-bevaring av landskap. Dette området er nå markert som SK 1-5: Skogbruk. Det er ønskelig at det tydeliggjøres i reguleringsbestemmelsene at bruk utover vanlig skogdrift vil utløse arkeologiske registreringer iht. kulturminneloven § 9. Dette kan gjøres ved følgende endring av § 10 i reguleringsbestemmelsene (endringer med uthevet skrift):

§ 10 Skogbruk, felt SK1-5

Deler av feltet er regulert til hensynssone for fare og kulturmiljø jf. § 12 og § 13. Området er ikke tilstrekkelig avklart med hensyn til automatisk fredete kulturminner, jfr. Kulturminneloven § 4 og § 9. I tilfeller der det vil bli aktuelt med inngrep utover ordinær skogsdrift (hogst o.l.) må det tas kontakt med rette myndighet, Akershus fylkeskommune, for å avklare eventuelle kulturminnehensyn.

2. Andre regionale interesser

Fylkesrådmannen er opptatt av at anlegg som skal betjene brukere ut over kommunens egen befolkning, altså har en regional funksjon, blir vurdert i en regional sammenheng. Dette ble også presisert av Miljøverndepartementet ved samtykke til oppstart av reguleringsarbeid i marka. Anlegget som planlegges defineres som et lokalt anlegg, og er altså ikke dimensjonert for å være et regionalt anlegg. Behovet for et oppgradert lokalt anlegg er dokumentert i en behovsanalyse. Det er vurdert alternative lokaliseringer, både for et nytt anlegg på Sollihøgda og videre bruk av Jordbru. Fylkesrådmannen mener det er viktig, og er positiv til, alternativvurderingene.

3. Trafikksikkerhet

Anlegget har Vestmarkveien som adkomstvei. Dette er en kommunal vei uten gang- og sykkelvei eller fortau. Trafikkbelastningen er tidvis høy, og gjennomgående så høy vinterstid, at fortau burde etableres. Samtidig er omfanget av barn og unge som nytter veien som skolevei relativt lav, mens det er en del bruk av veien til ridning, og i denne sammenheng, ferdsel av myke trafikanter til og fra rideanlegg. Kommunen mener kostnadene knyttet til opparbeidelse av fortau/gang- og sykkelvei er u hensiktsmessig store i forhold til bruksomfanget, og vil derfor ikke stille krav om etablering av dette. Fylkesrådmannen viser til at trafikksikkerhet langs kommunale veier er kommunens ansvar, og mener det er viktig at kommunen foretar en løpende vurdering av behovet for trafikksikkerhetstiltak i Vestmarkveien.

4. Barn og unges interesser

Fylkesrådmannen mener anlegget i all hovedsak er positivt for barn og unges interesser gjennom at det gir en bedring i mulighetene for utøvelse av skiidrett.

5. Universell utforming

Fylkesrådmannen er positiv til at anlegget skal kunne nyttes til handicapidrett, og at det vil bli reservert parkering for forflytningshemmede.

6. Parkering

Det legges opp til økt parkeringsareal som en del av tilretteleggingen for flere brukere. Fylkesrådmannen viser til innspillet under «Trafikksikkerhet», om viktigheten av at kommunen gjennomfører avbøtende tiltak for å ivareta trafikksikkerhet best mulig.

7. Samferdsel

For forhold som gjelder fylkesvei viser fylkesrådmannen til uttalelse fra Statens vegvesen Region øst.

Forslagstillers kommentarer:

1. Kulturminnevern

Forslagstiller har ingen innvendinger til fylkeskommunens forslag til endret tekst i reguleringsbestemmelsenes § 10, men antar at kommunen vil vurdere hvor vidt dette er nødvendig sett i lys av hva som uansett følger av den aktuelle lovgivning.

2. Andre regionale interesser

Forslagstiller oppfatter at Akershus Fylkeskommune ikke har innsigelser til den vurdering som er foretatt når det gjelder behovet for lokalanlegget på Franskleiv i et regionalt perspektiv, og har ingen merknader til dette.

3. Trafikksikkerhet

Forslagstiller oppfatter det slik at fylkesrådmannens merknad på dette punkt retter seg mot kommunens ansvar for kommunal vei, og har ingen merknader til dette.

4. Barn og unges interesser

Ingen merknader.

5. Universell utforming

Ingen merknader.

6. Parkering

Forslagstiller vil bemerke at den anleggsutvidelse som planforslaget legger til rette for ikke i seg selv skaper behov for økt parkeringskapasitet, med unntak av de største planlagte helgearrangement som vil føre til trafikk som vil overskride både gjeldende og eventuell ny parkeringskapasitet.

7. Samferdsel

Forslagstiller antar at henvisning til uttalelse fra Statens vegvesen Region øst beror på en misforståelse ettersom Statens vegvesen Region øst i sin uttalelse til planprogrammet uttrykkelig gav tilbakemelding om at de ikke hadde merknader siden ingen riks- eller fylkesveier blir direkte berørt av dette planarbeidet.

1.3 NVE, brev 13. mai 2014

NVE mener i prinsippet at bekker bør være åpne, jf. tidligere uttalelse til planoppstart og planprogram, og registrerer at det i reguleringsbestemmelsene § 3.6 ikke tillates bekkelukking.

Når det gjelder konsesjonsplikt for tiltak i Stokkerelva, gir NVE uttrykk for at høringsprosessen etter vannressursloven og plan- og bygningsloven kan samordnes dersom selve vassdragssaken er tilstrekkelig opplyst i reguleringsplanprosessen, jf. tidligere tilbakemelding i brev av 14. januar 2013 til Multiconsult. Dette vil vurderes når søknad om konsesjon mottas sammen med høringsuttalelsene.

Forslagstillers merknader:

Ingen merknader.

1.4 Asker og Bærum politidistrikt, brev 5. mai 2014

Politiet ber om at følgende ni punkter blir vektlagt:

1. Skytebane

Politiet forutsetter at skytebanen planlegges og bygges iht forskrifter og retningslinjer for skytebane og denne type anlegg og at gjeldende avstander og norm for sikkerhetssoner må ivaretas.

2. Garasje/verksted

Det påpekes behov for tilgang for mekanikere og leverandør av drivstoff på bakgrunn av plasseringen innenfor bommen.

3. Toalett/sanitære forhold

Politiet vil bemerke den generelle renslighet vedrørende faste toalett kontra tilfeldige toalettbesøk i umiddelbar nærhet av anlegget eller parkeringsplassen, og at den generelle standard til personlig hygiene etter toalettbesøk bør ivaretas.

4. Bly fra skiveområdet

Politiet forutsetter at nødvendige tiltak blir iverksatt for å hindre denne spredning til omkringliggende natur, og på denne måten forebygge natur- og faunakriminalitet.

5. Belysning

God og riktig belysning har stor innvirkning på publikums opplevelse av trygghet i et mindre geografisk område, og at opplevelsen av trygghet former deres innstilling og holdning til et sted. I forbindelse med parkeringsplassen legges det vekt på at trafikksikkerheten med riktig belysning er betydelig høyere da en stor del av bruken foregår i kveldstid på den mørke årstiden. Ved unødig bruk av lys, feil lyssetting, eller bruk av lys på tider av døgnet hvor anlegget [ikke brukes?] vil en oppnå en negativ "lysforurensning".

6. Materialvalg

Politiet legger vekt på at bygg og anlegg oppføres i standard materialer som lett kan vedlikeholdes og repareres eller raskt erstattes, og at man unngår elementære gjenstander som må spesialbestilles (som for eksempel lyspærer med spesialsokkel).

7. Trafikk/parkering

Politiet vil med bakgrunn i trafikksikkerhetsaspektet argumentere for at veistrekningen mellom Kattås og opp til parkeringsplassen må brøytes, strøs og vedlikeholdes på en slik måte at trafikksikkerheten for brukerne av parkeringsplassen ivaretas innen gjeldende norm og kravspesifikasjon.

8. Samband

Nødetatene i Asker og Bærum har tatt i bruk det nye landsdekkende sambandssystemet Sampol og påpeker at utbygger er ansvarlig for å sikre nødetatenes kommunikasjon, samt å bekoste utgiftene til etablering av nødetatenes kommunikasjonsutstyr.

9. Plan/beredskap

Angrepsveier og plasser må være dimensjonert og beregnet for større kjøretøy som ambulanser og brannbiler, og fysiske sperringer (som bomber) må organiseres gjennom Bærum kommunes eksisterende nøkkelsystem.

Forslagsstillers merknader:

De fleste av politiets synspunkter foranlediger ingen vurderinger knyttet til selve planforslaget, jf. punktene 2 og 5-9, og vil bli tatt hånd om i den kommende prosjekteringen etter at reguleringsplanen er vedtatt.

Når det gjelder punkt 1 (skytebane) kan forslagsstiller bekrefte at skiskytingsbanen planlegges utbygd iht gjeldende forskrifter og at gjeldende avstander og norm for sikkerhetssoner vil bli ivaretatt. Når det gjelder krav til sikkerhet for øvrig, og håndtering av risiko for skyterelaterte ulykker, har forslagsstiller lagt til grunn at det ikke har vært nødvendig å innarbeide henvisninger til gjeldende forskrifter mv. i reguleringsbestemmelsene. Dersom kommunen finner grunn til det, vil imidlertid ikke forslagsstiller motsette seg at slike henvisninger innarbeides i reguleringsbestemmelsene.

Spørsmålet om sikkerhet på skytebanen har også blitt nærmere utredet av Multiconsult i notat av 1. juli 2014 ("Beregning av høyde på skytevoll"). Dette notatet følger vedlagt. Notatet konkluderer med at skytebanen på Franskleiv er planlagt iht. forskrift om skytebaner med tanke på bakgrunnshøyde

(voll bak skivene). For den risiko som er knyttet til bruk av området bak vollen, er det i notatet vist til at dette kan løses ved å bygge vollen høyere og sette en skjerm med 1,5 meters høyde på toppen.

Den nærmere konkretisering av utforming antar forslagsstiller at mest hensiktsmessig kan håndteres i forbindelse med detaljprosjektering og byggesøknad. Dersom kommunen anser det nødvendig kan det også i reguleringsbestemmelsene § 3.1 innarbeides en tekst som stiller krav til håndtering av sikkerhet. Forslagsstiller er gjort kjent med at det ved planleggingen av Lillomarka arena i Oslo, der offentlig ettersyn av planforslaget også nettopp er gjennomført, er benyttet følgende formulering:

”Skiskytebanen skal gis en utforming som sikrer lav risiko for skyterelaterte ulykker.”

For så vidt gjelder punkt 3 (toalett/sanitære forhold) har forslagsstiller ut fra en helhetsvurdering gått inn for at det kun legges opp til eventuelle friluftstoiletter, samt transportable toaletter ved større arrangementer. Slike løsninger har ingen forurensningsfare.

Håndtering av faren for blyforurensning er omtalt under punkt 7 i forslagsstillers merknader til fylkesmannens høringsinnspill, se punkt 1.1 ovenfor.

1.5 Ruter, brev 5. mai 2014

Ruter gir i sin høringsuttalelse tilbakemelding om at det ikke foreligger planer om utvidelse av tilbudet eller å forlenge busslinjen til Kattås. Det fremheves videre at det er viktig at det planlegges tilstrekkelig parkeringskapasitet til skianlegget slik at den del av Vestmarkveien som er busstrase brukes til parkering.

Forslagstillers merknader:

De tiltak som planforslaget legger til rette for fører ikke til økt behov for parkeringskapasitet, og idrettens bruk av ski- og skiskytingsanlegget vil i hovedsak fremdeles være på ettermiddag/kveld og forventes ikke å medføre store parkeringsproblemer da presset i området er størst på helg. Til større helgearrangement må særskilte løsninger benyttes, slik som busstransport til og fra Franskleiv.

2 Interesseorganisasjoner og vel

2.1 Oslo og Omland friluftsråd, brev 13. mai 2014

Oslo og Omland Friluftsråd påpeker at planene for anlegget på Franskleiv er krevende og at det er mange hensyn som skal veies opp mot hverandre. Gjennom møter og befaringer med relevante aktører mener OOF å ha fått saken belyst på en god måte.

OOF viser til at det burde ha vært laget en overordnet plan for området, men at dette dessverre ikke er gjort, og at planen må vurderes ut fra hvordan området fremstår i dag. OOF mener det er rimelig at en så stor kommune som Bærum ønsker mindre anlegg for sine barn og unge, men at skiskyting er en utfordring. Det er rimelig at brukerne får tilrettelagt for denne idretten og det er bedre at dette legges inn i et område med allerede stor trafikk for å unngå å gripe inn i uberørte områder.

OOF peker på at markaloven oppfordrer til regional samarbeid ved etablering av idrettsanlegg og viser til den diskusjon som har vært om Sollihøgda kan være et alternativ for skiskytteranlegget. OOFs tolkning er at hverdagsanlegg for barn og unge bør ligge så nært som mulig til der folk bor, og at det i et miljøperspektiv ikke kan være særlig fornuftig at folk fra Asker og Bærum skal måtte sette seg i sine biler og kjøre til Sollihøgda.

Ut fra mange markabrukeres behov for stillhet og ro mener OOF at det er viktig at det lages ”aktivitetspunkter” med mange aktiviteter i stedet for at anleggene spres ut. På Franskleiv vil det være yrende aktivitet ved utfarten, men i løpet av kort tid vil man sluses inn i flotte områder hvor stillhet og ro kan oppleves uten plager ved aktivitetene som finner sted ved og rundt parkeringen.

Flerbruk i Marka er krevende men skiløypene brukes av vanlige folk som går på tur på ski, og stadig flere eldre benytter seg av de skiløypene som er tilrettelagt for idretten. I et folkehelseperspektiv er dette flott og OOF forutsetter at skianlegget er åpent for alle brukergrupper når det ikke er organisert trening.

En svakhet ved Franskleiv er at det lett blir køer til parkeringsplassen og at kollektivtilbudet er dårlig, og OOF oppfordrer kommunen til å se på hvordan gode løsninger kan finnes.

OOF oppfordrer videre kommunen til å se på åpningstider for skiskytteranlegget og muligheten for å komme frem til åpningstider som er strammere enn hva som er foreslått og vil være til mindre sjenanse for friluftslivet, samt å vurdere antall arrangementsdager slik at vanlige turbrukere ikke presses vekk fra området. OOF forutsetter at selv om de støtter forslaget om skianlegget så må ikke området utvikle seg til et "arrangementsområde". OOF støtter også forslaget om å ta ut vann til snøproduksjon i lys av klimaendringer som ellers ville føre til kortere skisesonger.

Forslagstillers merknader:

Forslagstiller oppfatter at OOF samlede syn er at forslaget støttes, men at kommunen oppfordres til å se nærmere på gode løsninger for adkomst og kollektivtilbudet, samt vurdere strammere åpningstider for skiskytteranlegget og antall arrangementsdager. For så vidt gjelder sistnevnte temaer, vises det til forslagstillers merknader til fylkesmannens innspill på samme temaer, se underpunktene 3, 4 og 6 i punkt 1.1 ovenfor.

2.2 Skiforeningen, brev 23. april 2014

Skiforeningen peker på at området for skianlegget ligger innenfor markagrensa men i et område som allerede er sterkt preget av inngrep, særlig kraftledningen med et 60 meter bredt snauhogd ryddebelte og store parkeringsarealer. Skiforeningen mener det er bedre å konsentrere denne type anlegg til områder hvor utbygging allerede har funnet sted enn å spre dem til uberørte områder, og at forslaget innebærer moderate terrenginngrep og et supplement til tilretteleggingen for aktiviteter som allerede finnes i området på Franskleiv.

Skiforeningen viser til at klimaforandringer fører til flere snøfattige vintre og at man derfor er positive til snøproduksjonstiltak, noe som vil tilfredsstille ulike brukergruppers behov – både aktive og mosjonister. Det er positivt at kommunen får anledning til å bygge garasje for prepareringsmaskin på stedet.

Franskleiv er svært mye benyttet i dag, både som utgangspunkt for skiturer og trening (særlig for barn og unge), og bedret parkeringskapasitet vil være positivt og Skiforeningen forutsetter at parkering for turfolket løses også under eventuelle kolliderende arrangementer. Skiforeningen er videre opptatt denne innfallsporten til Marka er tilgjengelig for allmennheten og oppfordrer til at dialog med Ruter fortsettes med sikte på å få bedret kollektivtrafikken.

Skiforeningen oppfordrer videre forslagsstiller til å ha et godt HMS-system for oppsamling av blyavfall med tanke på helsen til de som skal rydde dette avfallet.

Forslagstillers merknader:

Når det gjelder oppfordringen om dialog med Ruter om bedring av kollektivtrafikken, oppfatter forslagsstiller at dette er rettet mot kommunen. Forslagsstiller kan ellers bekrefte at det vil bli etablert et godt HMS-system i forbindelse med håndteringen av blyavfall, herunder hvordan oppsamling skal skje for å unngå risiko for personer som skal utføre rydding av slikt avfall.

2.3 Bærum turlag, brev 9. mai 2014

Turlaget gir uttrykk for at lokaliseringen av skianlegget ikke er optimal og viser til at trafikk og terrenginngrep utgjør minusfaktorer, og at man har forståelse for frykt for forurensning av

jordsmonn/vassdrag. Turlagets vurdering er likevel at de samlede virkninger av planlagte tiltak ikke vil påvirke området mer negativt enn det området og friluftslivet kan tåle.

Det pekes også på at anlegget vil ha mange likheter med tilsvarende anlegg på og rundt Lathusåsen i Østre Bærum, og at de samme innvendinger som ble brukt forut for bygging av skianlegget på Fossum ikke har kommet etter at anlegget ble tatt i bruk. Støy fra skiskytingsarena kan ikke sammenlignes med støy fra ordinær skytebane. Erfaringene fra Fossum tilsier at støyplagen blir minimal, og turlaget kan ikke se at en skiskytingsarena vil føre til økt forurensning.

Anlegget vil etter turlagets oppfatning bli en positiv tilvekst til friluftstilretteleggingen som allerede finnes på Franskleiv og gi treningsmuligheter for en idrettsgren i vekst.

Forslagstillers merknader:

Ingen merknader.

2.4 Bærum Idrettsråd, brev 7. mai 2014

Bærum Idrettsråd peker på at arbeidet med å etablere et tidsmessig lokalt skianlegg for langrenn/skiskyting med snøproduksjon i Vestre Bærum har pågått i 15 år, og at det fremlagte planforslag er resultat av grundig planlegging og utredninger. Et tidsmessig anlegg med stabile snøforhold vil sikre rekruttering og videreutvikle den organiserte skiidretten, og vil ut fra erfaringer fra tilsvarende anlegg, blant annet på Fossum, bli et populært aktivum for et betydelig antall uorganiserte brukere innen idrett og friluftsliv hele året. Idrettsrådet ser frem til at de etterlengtede anleggene blir realisert til glede for de mange og store brukergruppene.

Forslagstillers merknader:

Ingen merknader.

2.5 IL Jutul, e-post 14. mai 2014

IL Jutul støtter utbyggingen som ligger i planforslaget, og peker på at bro over Vestmarkveien og lyssetting av løype ned til lysløype fra Jordbru vil knytte løypene sammen uten å måtte passere parkeringsplassen på Franskleiv. Dette vil gi en bedre utnyttelse av løypenettet. Det pekes også på et stort behov for anlegg og parkeringsplasser som følge av stor og økende interesse for langrenn og skiskyting blant barn og voksne i området, og at parkeringskapasiteten på Jordbru er sprengt. Utbygging av anlegget på Franskleiv vil i så måte bidra positivt.

Forslagstillers merknader:

Ingen merknader.

2.6 Holmen IF Langrenn, brev 23. mai 2014

Holmen IF Langrenn gir sin uforbeholdne støtte til prosjektet. Nærområdet for Holmen er Grønnlia, men for de eldre grupper Holmen IF Langrenn foregår treningen i dag hovedsakelig ut fra Vestmarksetra. Asker og Bærum har svært begrensede muligheter for å arrangere skirenn, og det er behov for et anleggsområde med moderne fasiliteter. Med en økte interessen for langrennssporten er det viktig med anlegg i nærheten av der folk bor slik at ungene motiveres for å drive idrett, og som gjør det enklere for foreldre å følge opp barn med kjøring og tilrettelegging i en hektisk hverdag. Ski- og skiskytteranlegget på Franskleiv vil bli et anlegg med nærhet til mange klubber og vil stimulere unge og voksne til å drive idrett på alle nivåer, noe som gir god samfunnsøkonomisk uttelling.

Forslagstillers merknader:

Ingen merknader.

2.7 IL Jardar og Bærums Skiklub, brev 14. mai 2014

Klubbene er glade for at planutvalget i sitt vedtak 13. mars i år enstemmig ga sin tilslutning til Rådmannens saksframstilling som konkluderer med å anbefale å legge ut planforslaget til offentlig høring på bakgrunn av at de samlede konsekvenser/virkninger av planlagte tiltak ikke vil påvirke området mer negativt enn det området, naboer og friluftslivet kan tåle. Klubbene mener at det er behov for å nyansere noen av de innvendinger som har blitt reist mot planforslaget, og som dels fremkommer i Rådmannens saksframstilling.

Saksframstillingen gir etter klubbenes oppfatning et skjevt inntrykk av hvor mange som egentlig har innsigelser til planforslaget. Det benyttes formuleringer som ”mange mener” og ”folk er urolig” uten at det fremkommer hvem dette gjelder. På side 8 under punkt 5 første avsnitt er det også sagt at vel, natur- og friluftsforslag osv. ”alle er imot et nytt anlegg”. Dette er ikke riktig og det vises til den støtte planforslaget har fått fra de største friluftsforslagene i leserinnlegg i Budstikka 8. april 2014 (Skiforeningen, Bærum turlag og Oslo og Omland friluftsråd).

Det understrekes av klubbene at støy fra skiskyting er noe helt annet en støy fra skytterbane som for eksempel Løvenskiold. På Fossum lever skiskytterne og turfolket etter det klubbene har inntrykk av fint sammen. Fossum er i likhet med Vestmarksetra et populært utfartssted.

Støyberegninger viser at bebyggelsen rundt Vestmarksetra ikke utsettes for støy fra skiskyting over de fastsatte grenseverdier. For støy fra snøproduksjonen er det i reguleringsbestemmelsene satt begrensninger tilsvarende for andre anlegg i området. Klubbene er oppmerksomme på at nærmeste naboer ikke blir helt uberørt av den skytestøy som vil komme fra anlegget, men at det ved etablering av slike anlegg er de gjeldende grenseverdier som er avgjørende for om anlegget kan etableres (eventuelt med tiltak som får støyen ned på lovlig nivå).

Klubbene presiserer at det ikke er etablert noen ”rulleskiløype” i området. Dette ble også opplyst om på informasjonsmøtet 28. april 2014 fra Svein Finnanger (Natur og Idrett i Bærum kommune).

Utsagn om at det planlagte anlegget ”kommer til å redusere mange ’markatravere’ sine opplevelseskvaliteter i dette området” blir etter klubbenes oppfatning for unyansert. Klubbene tror ikke at det store flertall vil oppleve dette som negativt, ref. innspill fra de største organisasjonene som representerer brukere av Marka. Plassering av skiskytterstadion skjer videre i et område som i dag ikke er i bruk av turgåere, og klubbene tror ikke at noen markabrukere vil bruke mer enn 5-10 minutter på å komme seg fra parkeringsplassen og til områder der anlegget ikke medfører noen sjenanse.

Klubbene stusser også over at det legges så entydig til grunn at reguleringen ikke kan sies å være i henhold til Flerbruksplans mål. I alle fall må de deler av anlegget som legger til rette for skigåing i lengre sesonger og med delvis nye traseer, anses å være i samsvar med denne planen.

Klubbene ønsker å fremheve den betydelige forbedring av trafiksikkerheten som vil følge av at oppmøtested for barn på langrennstrening kan flyttes fra Nedre til Øvre parkering. Med ny skibro og lysløyper kommer barna seg fint ut i løypene på en trafiksikker måte, både mot Gupurunden og mot Jordbru. I dag er det høyt konflikt- og risikonivå i med mange barn på vei til oppmøtested for trening som må krysse adkomstrafikken til p-plass. De siste årene har klubbene i perioder hatt foreldre som trafikkvakter for å dirigere biltrafikk og unger som skal på trening, men selv slike tiltak gir ingen garanti for at ulykker kan skje.

Klubbene fremhever avslutningsvis det forhold at det planlagte anlegg primært skal være et treningsanlegg for barn og unge, og at hensikten er å legge til rette for fysisk aktivitet slik at disse kan bli glade i friluftsliv og idrett. Anlegget vil være til en meget betydelig forbedring av tilbudet for flere titalls tusen barn og ungdom over sin levetid.

Forslagstillers kommentarer:

Ingen merknader.

2.8 Bærum natur og friluftsråd, brev 18. mai 2014

Bærum Natur- og Friluftsliv (BNF) har innspill på de følgende åtte hovedtemaer:

1. Oppsummering

BNF er for skileikplasser, og det er bra med god turveg til Nedre Gupu. BNF aksepterer også at det er behov for en viss utbedring i deler av løypenettet. BNF er heller ikke mot skiskyting, men mener at arealer ved Vestmarksetra ikke skal beslaglegges til et slikt arealkrevende idrettsanlegg med store utfordringer i forhold til sikkerhet, forurensning, friluftsliv med mer.

BNF mener saksframstilling med konsekvensutredning har flere vesentlige mangler og/eller svakheter ved at temaene blyforurensning og sikkerhet må utredes og vurderes bedre, betydningen av støy i friluftsområder/store naturområder er ikke vurdert på de premisser støyretningslinjene og Miljøverndepartementet forventer, samt at utredning og vurdering av friluftslivet ikke gir godt nok grunnlag for å vurdere graden av konflikt og beslutning/prioriteringer friluftsliv - skiskytteranlegg. Det er heller ikke gjort noen utredning av miljøhygieniske utfordringer med behov for sanitæranlegg og ikke foretatt reelle regionale analyser.

Dette fører til at krav stilt fra Miljøverndepartementet og Fylkesmannen i liten grad er oppfylt. Uttalelsene som nå kommer fra naboer, vel og flere natur- og friluftsansjoner synliggjør at et skiskytteranlegg vil få betydelig større konsekvenser enn det som kommer fram av planforslaget. Konklusjonen må bli at selv et "lite lokalt skiskytteranlegg" ikke må lokaliseres ved Vestmarksetra.

Sollihøgda framstår som et svært godt alternativ som anlegg til bruk for flere kommuner og mange idrettslag med tilbud om trening og konkurranser i langrenn og skiskyting.

BNFs vurdering er at planframstillingen med konsekvensutredning bryter til dels temmelig grovt med konsekvensutredningsforskriftens krav til, og normer for saklighet når det gjelder valg av bakgrunnskunnskap, de vurderinger som gjøres og de konklusjoner som legges fram. Et planforslag mer i tråd med konsekvensutredningsforskriften ville gitt et bedre grunnlag for høringen og et langt mer korrekt grunnlag for beslutninger. BNF finner det derfor riktig og nødvendig med en til dels detaljert og inngående uttalelse.

2. Dette er området "Vestmarksetra"

Kvaliteter for friluftslivet i Vestmarksetra med skogen omkring er store enten man skal ta seg langt innover, skal trene bade stor fart og utholdenhet, utforske toppene eller trille i rolig tempo til serveringsstedene, lytte til fuglene eller plukke bær og nyte skogens ro, rusle sakte innover en smalsporet løype under snøtunge graner - eller rase av gårde i de brede godt preparerte sporene for både skøyting og gammeldags skigåing.

Veien til Vestmarksetra er uegnet for kjøring med busser, det mangler fortau/turvei, den er bratt og uoversiktlig og brukerne utgjør en blanding av biler, gående, syklende og ridende. Familier kjører som regel inn og starter turen med barnevogn, sykler, ski eller på bena - de er alt i Marka. Det samme er eldre med redusert bevegelse. Noen setter seg til og med ned på parkeringsplassen i medbrakte stoler og nyter Marka derfra.

I hovedsak blir barn og unge som skal trene på ski, kjørt opp av foreldre og hentet" etter trening - noe som allerede generer mye bilkjøring på denne veien. Det er store parkeringsplasser ved bommen, men ved spesielle arrangement eller ved store utfartshelger er det knapt med plasser vinterstid.

Utbygging i Sandvika skal fører til et betydelig antall nye beboere som også vil finne det attraktivt å starte turen på Vestmarksetra. Det stilles spørsmål ved om man skal akseptere at denne porten til

Marka oppleves så stressende at det gjelder å komme seg videre og lengst mulig unna så fort som mulig, eventuelt gir opp å bruke området. Det pekes også på at det legges opp til at "porten" noen ganger blir stengt for friluftsfolket.

BNF har som premiss for denne høringen at planlegging, forvaltning og tiltak ikke skal forringe områdets kvaliteter og minske områdets kapasitet for friluftsbruk.

3. Bærum kommune har valgt et uheldig opplegg for planprosessen

Hovedinnvendingene på dette punkt er at planprosessen ikke fører til en helhetlig og rasjonell arealforvaltning, at hensyn til naboer og andre berørte blir skjøvet til side, samt at det gis lite grunnlag for avveining av ulike bruker- behov og interesser i området.

Jordbrueralternativet for skiskyting ble skrinlagt i 2005, og samarbeid med Hole kommune om et ski- og skiskytingsanlegg ble brakt på banen. Etter kort tid ble Sollihøgda-alternativet avvist av Bærum, og Vestmarka ble framsatt som eneste mulighet. Jardar IL/Bærum Skiklubb presenterte for Planutvalget i 2008 en plan for nye lysløyper og oppgradering av mange løyper, snøproduksjon, skiskytteranlegg og skileikområde ved Vestmarksetra. Da de søkte Fylkesmannen om dispensasjon fra markaloven for å bygge disse anleggene, svarte Fylkesmannen i brev av 18.08.2010 at tiltakene samlet sett var så omfattende inngrep at det ville kreve reguleringsplan for hele området.

Etter Fylkesmannens krav om reguleringsplan ble planforslaget delt opp i disse prosjektene:

- Oppgradering av lysløypene og andre løyper ble tatt som byggesak i 2011. Arbeidet var meget omfattende med store utvidelser og mye skog ble hugget. BNF påpekte bl.a. at "Konkurranseløyper vil alltid være å anse som "større løyper" som krever reguleringsplan." (Ot. Pr. nr. 23 (2008-2009)) side 41). Dette ble ikke tatt til følge.
- 600 meter ny lysløype fikk dispensasjon fra markaloven. I begge tilfellene var det satt vilkår om at løypene ikke skulle tilføres fremmed masse. Dette ble likevel gjort i betydelig grad uten at kommunen fulgte opp klagene som kom fra brukere som fulgte med på det som skjedde på Vestmarksetra.
- Samme år ble det søkt dispensasjon fra markaloven for å anlegge skileik i samme område. Denne ble innvilget. Samtidig varslet Fylkesmannen at flere utbygginger ville ikke bli tillatt uten reguleringsplan.
- Til tross for dette gir Bærum kommune i 2012 byggetillatelse etter § 14 i markaloven for utvidelse/nybygg av turvei/tømmervei mellom Vestmarksetra og Nedre Gupu.
- Arbeidet med reguleringsplan for selve skiskytingsanlegget med standplass, flere løyper, diverse bygninger, stor skibro over Vestmarkveien samt anlegg av dam for snøproduksjon på standplass og ute i løypene ble så overlatt til de to idrettslagene.

Summen av "bit for bit" tiltak og inngrep listet opp ovenfor, inkludert foreliggende planforslag, utgjør den utbyggingen Fylkesmannen krevde belyst gjennom en helhetlig plan. "Bit for bit" opplegget medførte også at viktige deler av reguleringsplanen unndras konsekvensutredning.

BNF mener det er betenkelig og kritikkverdig at planmyndigheten har valgt et opplegg for planprosess som ikke er i tråd med mål i plan- og bygningsloven (konf. §1-1. ledd) og intensjonene i markaloven om å styrke friluftsansisasjonenes medvirkning.

BNF pekte i høring av planprogrammet på at det var viktig at kommunen tok et aktivt ansvar for å utarbeide en områdeplan for hele området Vestmarksetra med de mest brukte nærturområdene og tilførselsvei. Bærum kommune valgte imidlertid et annet opplegg. Og det kan virke som om dette førte til at gjennomføring av prosjektet «skiskytteranlegg», fra første stund av, ble det overskyggende mal. I Temaplanen 2011-2014 bevilget Bærum kommune 4.2 mill.kr til skiskytteranlegg på Vestmarksetra uten noen kommentar/forbehold knyttet til plan for anlegget. Det var et tidlig og tydelig signal om at skiskytteranlegg skulle gis forrang.

4. Gjennomgang av brevet 9. mai 2012 fra Miljøverndepartementet

BNF gjennomgår flere sitater fra dette brevet og kommenterer følgende temaer:

a) Friluftsliv og naturopplevelse

Temaet er særdeles dårlig belyst, fagfolk på dette området er ikke konsultert. Det er direkte feil når utredningen hevder at andre brukere enn skiskytterne kommer raskt gjennom området. Familier med små barn kommer ofte ikke langt av gårde, skiskytingen foregår med flere løyper i sløyfer rundt utgangspunktet for alle, skyteområdet og snøproduksjonen ligger også der alle starter turene. De som kommer seg raskt gjennom området, er bare de som trener eller skal langt av gårde.

BNF kan ikke se at dagens friluftsbruk er vurdert og finner ingen analyser av hvem som bruker dette området, når de bruker det og på hvilke måter eller hvilke kvaliteter brukerne søker i nettopp dette området. Vestmarksetra er utgangspunkt for friluftsliv og trening for halve Askers befolkning og minst halvparten av Bærums innbyggere, for mange gjelder det daglige eller ukentlige turer ut fra akkurat dette område. Det ene av de to serveringsstedene, Gupu, rapporterer for eksempel om ca. 33-35 000 besøkende på årsbasis.

b) Støypåvirkning og sikkerhet

Dette er et kritisk punkt for slike anlegg, og i dette tilfelle er det særlig kritisk fordi skyteområdet ligger nede en dal og lyden - spesielt treff mot blink - vil bli kastet rundt fra de lave åsene omkring. Støysonekartet som er tegnet, viser at det nye friluftsanlegget for barn på Nedre Gupu, vil bli betydelig støyrammet. For øvrig bagatelliseres ulempen med skytestøy til tross for at departementet nettopp påpeker at slik støy ikke er forenelig med områder der friluftsliv er viktig. Kommunen er ellers opptatt av stilleområder i byggesonen, i Marka burde fokus på fravær av støy være enda sterkere.

Det er lagt ned forbud mot skyteretning mot kraftlinjen. En må anta at dette forbudet er basert på risikomodeller og erfaring. Skyteretningen er derfor lagt mot Vestmarkveien. BNF mener det må kunne forventes at krav til sikkerhet i forhold til friluftsfolket må være minst like stor. At det dermed må skytes mot sola, forverrer sikkerheten ytterligere.

Utredningens behandling av temaet sikkerhet er, til dels, svært mangelfull og gir tilsvarende lite grunnlag for å danne seg et bilde av hvordan sikkerheten vil bli ivaretatt. Dette til tross for at det skytes mot et område med Vestmarkveien, med et tett løype- og stinett og antageligvis også en del ferdsel utenom stiene og innen prosjektilenes rekkevidde

Hensynssonen 'Faresone skytebane' er beregnet i henhold til "Sikkerhetsbestemmelser for sivil skyting" og det opplyses at prosjektilenes rekkevidde er 1000m, noe som er langt ut over reguleringsplanens hensynssone.

Av saksframstillingen i tilknytning til beitebruk og ROS-analysen oppfatter BNF det slik at området ikke skal gjerdes inn i det det sies at bortjaging anses som god nok sikkerhet i forhold til dyr. Risikoen for at noen, for eksempel, barn dukker opp i faresonen, og hvordan en til enhver tid sikrer at slikt ikke skjer, er ikke vurdert.

c) Alternative lokaliseringer

BNF mener at dette temaet i hovedsak er avvist og verken utredet eller vurdert i regionalt perspektiv. Asker kommune ville ha sitt eget anlegg og var dermed ikke aktuelle. Idrettsrådet og de aktuelle klubbene i Bærum ville ha sitt anlegg på Vestmarksetra - siden Jordbru var blitt avvist i 2005. Dermed ønsket heller ikke Bærum kommune å svare positivt på Hole kommunens spørsmål om samarbeid om et lokalt felles anlegg på Sollihøgda.

Utbygger peker bare på at de ikke har bruk for noe regionalt anlegg. Men det Miljøverndepartementet og Fylkesmannen etterlyser og satte som vilkår for oppstart av en reguleringsprosess, er å vurdere lokale anlegg i regionalt perspektiv. I stedet for mange lokale anlegg rundt i kanten av Marka, har de ønsket å få vurdert muligheten av å ha slike lokale anlegg for flere brukere, for å unngå nedbygging av

mye av «nærmarka» og spesielt lage konflikter ved de sentrale utfartsområdene. Skiskyting er ikke en idrett som samler mange tusen deltaker i et begrenset område. Men idretten er populær, og det er rimelig at også disse brukerne får hensiktsmessige anlegg. Det er derimot ikke rimelig at hvert idrettslag eller kommune skal ha sitt skiskytteranlegg - det er økonomisk uforsvarlig både med tanke på arealutnytting og andre kostnader.

Et velbrukt argument mot å legge skiskyting til Sollihøgda, er at det er så langt å kjøre. Til det er å si at det for svært mange av brukerne tar omtrent like lang tid å kjøre E16 opp til Sollihøgda - evt. et tillegg på 5 minutter. Med ny E16 vil kjøring bli enda raskere. Og det vil bli bedre kollektivtilbud når det bygges ut flere boliger på Sollihøgda.

I dag må alle barn og unge som skal til Vestmarksetra for å trene, kjøres opp og hentes. Denne veien kan man ikke holde høy hastighet på, og trafikken burde heller reduseres enn økes. Når det er konkurranser, vil Sollihøgda være veldig mye bedre alternativ trafikkmessig både med tanke på kjøretider og parkering.

5. *Kommentar til planforslaget med konsekvensutredning*

- a. Generelle kommentarer: En gjennomgang av planforslaget viser de betydelige utfordringer en står ovenfor dersom en vil etablere et skiskytteranlegg ved Vestmarksetra. BNF anser at det på flere punkter må stilles kritiske spørsmål til utvalget av kunnskap/dokumentasjon, vurderinger/konklusjoner og presentasjon av materialet i planforslaget med utredning. BNF kan heller ikke se at den langsiktige utviklingen er vurdert. Skiskyting er i ferd med å bli en helårsidrett, og framtidig bruk av rulleski, rulleskøyter og også sykkel kan bli kombinert med skyting, og forhold knyttet til dette, må vurderes ikke minst fordi Vestmarkveien, som er en svært populær i friluftsyemed, allerede i dag brukes til trening på rulleski.

Det er en svakhet ved konsekvensutredningen at den omhandler temaene isolert, uten å rette noen oppmerksomhet mot sumeffekten. Det gjelder ikke minst de store konsekvenser sumeffekten, erfaringsvis, ofte har på friluftslivet i området

- b. Til kap. 4.4 (Snøproduksjon), 4.5 (Dam) og 5.3.2 (Vassdrag): Vurderinger knyttet til klimaendringer og konsekvenser av klimaendringer mangler helt i avsnittene om vann med snøproduksjon, dambygging og virkning på vassdraget.
- c. Til kap. 5.2 (Landskapsbilde), 5.3 (Biologisk mangfold) – naturmiljø, 5.4 (Naturressurser): Behandling av tema landskapsbilde og konsekvenser av inngrep framstår som svakt utredet. Mangel på dokumentasjon/referanser forsterker dette bildet. Bio-fokus-rapportene gir tilfredsstillende kunnskapsgrunnlag, men rapportens vurderinger bygger på informasjon om et inngrep som var mindre enn det framlagte forslaget. Den reelle konsekvensen av utbyggingen er at det alt vesentlige av de verdifulle, sårbare naturtypene vil gå tapt. Utbyggingens konsekvenser for beitebruk må gjøres av de som har erfaring med dyr på beite.
- d. Til kap. 5.6 (Støy): Det er gjort tekniske beregninger av støyutbredelse og vist støykart, men reelle vurderinger i forhold til friluftsliv mangler.
- e. Til kap. 5.7 (Forurensning): Planforslaget og konsekvensutrednings omtale av forurensning fra ammunisjon/blyforurensning og sikkerhet er ikke på noen måte tilfredsstillende. BNF mener at konklusjonen på dette punkt er for svakt dokumentert og signaliserer en altfor enkel holdning til forurensningsfaren fra ammunisjon. En blyforurensning vil få dramatiske konsekvenser for grunnvann/drikkevann og for økologien i vassdraget: Stokkerelva og Neselva og for Åstad naturreservat. Det må kreves konkrete undersøkelser i anleggsområdet før eventuell videre prosjektering. Forslag til tiltak må også møte de utfordringer som følger av Rådmannens påpeking av at beikkelukking ikke tillates, og av konsekvensene av endret omfang av, og mønster i nedbørsforholdene.

Av planforslaget går det fram at det muligens vil bli etablert friluftstoiletter ved P-plassen, og at det ved behov vil bli kjørt inn transportable toalett ved større arrangement. De miljøhygieniske utfordringene er ikke utredet og vurdert. Planforslaget har ikke tatt inn over seg at en utbygging som innebærer at det skal befinne seg et stort antall mennesker konsentrert på et skiskytteranlegg og/eller "sirkulerende" i et begrenset løypeområde, gir helt andre miljøhygieniske utfordringer enn det at et stort antall mennesker har en P-plass som utgangs- og returpunkt for en tur videre innover i marka der de sprer seg på et stort område.

- f. Til kap. 5.8 (Trafikkforhold): Det konkluderes med at det er lite problemer med trafikkforholdene. Og at det blir liten trafikkøkning. BNF stiller seg spørrende og skeptiske til disse vurderingene
- g. Til kap. 5.9 (Friluftsliv): Flere av natur- og friluftsforslagene har fryktet konflikt mellom de nye anleggene, de aktivitetene som følger av anlegget - og friluftslivet. BNF forventet en grundig behandling av dette temaet. Saksframstillingen har ingen omtale av begrepet 'Friluftsliv' eller referanser/kildehenvisninger til temaet. Det finnes et overveldende materiale av forskning og kartlegging som dokumenter omfanget av friluftsliv, hvorfor folk driver friluftsliv og med det hva de forventer når de driver friluftsliv. Her rangeres tema som naturopplevelse, ro og stillhet meget høyt. Ikke minst har det kommet fram en betydelig dokumentasjon av hvor stor betydning det å drive friluftsliv har for trivsel og helse - folkehelseperspektivet. Når en legger til grunn et innhold i 'Friluftsliv' som skissert ovenfor, virker deler av utredningen og vurdering lemfeldig. Og signalene i utredningen er: det blir noen ganger noen problemer, men friluftsliv er ikke viktigere enn at det er det bare rimelig at friluftsfolket må finne seg i dette.

Det legges opp til inntil 3 større konkurranser pr. sesong. Med kortere vintre kan dette utgjøre en betydelig del av skisesongen. Utredningen signaliserer liten forståelse for de brukere som har begrenset aksjonsradius: en km er ikke bagatellmessig for små barn og de med pulk, og det gir ingen god opplevelse å måtte være på vakt overfor konkurranseløpere eller grupper i organisert trening.

Ved å lage en områdeplan ville en i mye større grad kunne unngått konflikter gjennom "geografisk" å skille traseene for aktiviteter med ulike formål. Det er videre ikke greit å finne alternative løyper og/eller innfallsporter til familievennlig nærområder av Marka

Det skal utføres betraktninger rundt begrepet "stille områder". Utredningen viser til retningslinjenes støygrense for "stille områder". I disse retningslinjene står det under samme kapittel også at all hørbar støy i prinsippet er uønsket i større naturområder. Dette prinsippet bygger bl.a. på den omfattende kunnskap vi har om hvor sterk virkning støy og opplevelse av støy har på fysisk og psykisk helse. Stillhet og ro rangeres svært høyt som friluftslivskvaliteter. Planbestemmelsene åpner for at det skal kunne skytes nesten maksimal tid i løpet av dagen, uka og året. Det gir en begrunnet frykt for/stressende forventning om at en til enhver tid må regne med skytestøy. Utredningens henvisning til mye mer skytestøy ved Løvenskioldbanen har ingen relevans. Prinsippet om uønsket støy bør være sentral i en betraktning over stille områder i Marka. Det er ikke omtalt i utredningen. Prinsippet innebærer også at et betydelig større område, område utenfor lysegrønn sone (konf. fig 5.18) utsettes for uønsket støy. Og det er ikke forskriftens støygrenser som avgjør opplevelsen av støy og frykt for/negative forventninger om at stillheten og roen "alltid" kan bli brutalt brutt av skuddsalver.

- h. Til kap. 5.10 (Idrett): Konsekvenser for idretten er svært godt dekket i saksframstillingen.
- i. Til kap. 5.12 (Konsekvenser i anleggsfasen) og 5.13 (Avbøtende tiltak): Kontroll med anleggsfasen er kritisk viktig. Krav om miljøoppfølgingsprogram mangler. Utredningen peker på risiko for flere uønskede hendelser i anleggsperioden. Dersom det ikke er klare krav til avbøtende tiltak med sikte på blyforurensing og disse følges nøye opp i anleggsfasen, kan konsekvensene bli vannforurensning med bly i grunnvann, drikkevann og ferskvannsmiljøet som det mest dramatiske. Det må gjøres tiltak mot slamforurensing i anleggsperioden med konsekvenser for de

delar av Staverbekken/elva der det er fisk. Utredningen peker på at tilkjøring av masser ikke må føre til at fremmede arter spres til området. Naturmangfoldlovens krav om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder bør også gjelde for anleggsperioden. For å sikre en anleggsfase i tråd med momentene ovenfor, må anleggsfasen baseres på et detaljert og godt gjennomarbeidet miljøoppfølgingsprogram som kommunen har ansvar for å følge opp.

6. ROS-analysen

Denne er mangelfull eller svak på viktige tema som klimautfordringer, forurensninger, sikkerhet og trafikkforhold. Vi har tidligere i uttalelsen pekt på behovet for å trekke spørsmål om klimaendringer inn i vurderingene knyttet til snøproduksjon og damanlegget. Direktoratet for samfunnsberedskap (DSB) har mye oppmerksomhet rettet mot de utfordringer som følger klimaendringer (ansvaret nå overført til Klima- og Miljødepartementet). Regelverket gir ikke detaljerte retningslinjer for ROS-analysen, men at det bør gjennomføres en slik analyse går tydelig fram av "sivilbeskyttelsesloven". Det burde også, i høyeste grad, være i tiltakshavers interesse å få lagt inn kunnskap, analyser og vurderinger knyttet til dette temaet. Støy, forurensning i vann og i grunnen er omtalt med henvisning til planbeskrivelsen. Som pekt på foran, er utredningene langt fra tilfredsstillende. Miljøhygieniske utfordringer er også neglisjert i ROS-analysen.

Trafikkulykker relateres kun til P-plass med henvisning til at lav fart gir lite alvorlige ulykker. Med bl.a. dødsulykken med en 5-åring på en P-plass på Nes i Akershus friskt i minne, virker en slik bemerkning lite tillitvekkende for utreders vurderingsevne. Sikkerhet ved skyting analyseres med et par svært generell kommentar med henvisning til generelle regler.

7. Bestemmelser

Tilføyelser

BNF mener det er behov for flere tilføyelser til reguleringsbestemmelsene, og at det ikke tilstrekkelig, eventuelt, å legge dette inn i landskapsplanen som ikke er en planform etter plan- og bygningsloven

- a. Bestemmelsene må inneholde en paragraf om utarbeiding av miljøoppfølgingsprogram for anleggsfasen.
- b. Krav til støy må inn med henvisning til/forankring i retningslinjer slik at bestemmelsene senere følger eventuelle endringer i regelverket.
- c. Utsagnet s. 20 om at sikkerhet ikke tas inn i bestemmelsene fordi det reguleres av den til enhver tid gjeldende forskrift, er svært vanskelig å forstå. Ved å ta inn bestemmelser om sikkerhet med henvisning til/forankring i den aktuelle forskrift (fra Justisdepartementet) vil en bl.a. sikre at bestemmelsene til enhver tid er i tråd med regelverket. Det må utarbeides en detaljert bestemmelse om sikkerhet med henvisning til/forankring i forskriften. Bestemmelsene vedlagt en instruks må dekke dette aktuelle anlegget med dets bruk og de utfordringer som følger av beliggenhet og bruk av områdene rundt anlegget.
- d. Bestemmelsen bør etter vår oppfatning sette krav til sanitæranlegg/toaletter og håndtering av gråvann, med henvisning til forurensningsloven.
- e. Bestemmelsen må detaljert klargjøre krav til tiltak som skal hindre blyforurensning med instruks om hvor det skal legges ut masser, omfang av masser, massenes sammensetning, bruk av duk mv. krav om kontroll/oppfølgende undersøkelser. Tilsvarende formuleringer må inn i miljøoppfølgingsprogrammet.

Kommentar til enkelte paragrafer

- Til §2.1: "Landskapsplanen skal vise nødvendige sikringstiltak for dammen og skytebanen" For å avklare at dette ikke dreier seg om skjønn som for eksempel kan avveies mot kostnader bør 'nødvendig' defineres gjennom henvisning til "objektivt" utformete krav.
- Til §2.2: "Terrenginngrep skal dekkles med jord" bør presiseres til 'stedegen' jord/masse. Dette både for å hindre fremmede arter og for å fremme gjenvekst av områdets naturlige vegetasjon.
- Til §3.10 og 3.11: Saksgangen og saksutredningen er uklar og inneholder til dels motstridende informasjon når det gjelder skytetider og omfang av skyting. Saksframstillingen har, gjentagende ganger lagt vekt på at det kun dreier seg om et lokalt anlegg for barn og unge. Det

er imidlertid bestemmelsene som gjelder, og §3.10 åpner for nær maksimal utnyttelse av dagen, uka og året. Og forslagsstiller har funnet det nødvendig å stå hardt mot selv et forslag om beskjeden begrensning av skytetiden på søn- og helligdager. §3.11 tillater inntil 3 helgearrangement med mer enn 500 deltagere pr vintersesong. Det innebærer at det ikke er noen begrensning på store arrangement på hverdager, og det er ingen begrensning på arrangement med mindre enn 500 deltagere. BNF stiller seg nær uforstående til at et lokalt skiskytteranlegg med unge som hovedbrukere har behov for å sikre seg nærmest ubegrenset adgang til å drive skyting og arrangement av stevner.

- Til: §5.2 "Det tillates å grave ned rør til snøproduksjon og etablere". Det innebærer at det legges opp til at markerte inngrep bl.a. sprenging skal kunne gjøres uten konsekvensutredning, byggetillatelse eller vurderinger etter markaloven. Det mener vi er i strid med markaloven og mal i plan- og bygningsloven.
- Til §8.3: "Tømmerlunning og flislagring tillates på plassen". Da må det i tilfelle reserveres trase for tømmerlunning. Hvis ikke det gjøres, kan tømmerlunning på plassen lett føre til konflikt med parkerte biler. Kan det være at en har ment tømmerlunner?

8. Rådmannens konklusjon og tilråding

Rådmannen har noen steder litt andre vurderinger, men referer i utstrakt grad til, og slutter seg til forslagsstillers konklusjoner. Rådmannen har bl.a. ingen selvstendig vurdering av tiltaket i forhold til naturmangfoldloven. Vi finner ikke at Rådmannen, på noe punkt, har kommentar til, viser noen kritisk holdning til og/eller gjør noen evaluering av om det materiale og de tema som er presentert, er tilstrekkelig utredet (sikkerhet, blyforurensing) og/eller er i tråd med normene for saklighet i forskriften for konsekvensutredning.

Vi mener planbestemmelsene er mangelfulle og er forundret over at Rådmannen ikke har gått gjennom og kommentert bestemmelsene. Det burde vært gjort for å klargjøre hva kommunen, ut fra sine omfattende myndighet- og ansvarsområder (plan, sikkerhet, helse, forurensning, natur, friluftsliv), bør/må kreve lagt inn i planbestemmelsene. En slik gjennomgang ville også gi høringsinstansene og beslutningstakere langt bedre innsikt i planen og rekkevidden av planen.

Vi har i kap. 2 pekt på og stilt oss kritiske til at planmyndigheten/kommunen har stått for et ganske omfattende opplegg med "bit for bit" inngrep og utbygging. Vi blir ytterligere kritisk forbauset når Rådmannen i sin tilråding har "lagt avgjørende vekt på at området har inngrep fra før", når det er slik at de "bit for bit" inngrepene som nylig er foretatt, utgjør et vesentlig element av de samlede inngrepene i områdene fram til i dag. Vi vil også peke på at disse inngrepene, etter en restitusjonsperiode, vil bli noe mindre skjemmende. Derimot er de inngrep som nå er planlagt, av helt andre omfang og kategorier enn lys- og konkurranseløyper.

Konsekvensen av Rådmannens tilråding er at skianlegget med skiskyting skal gis en meget betydelig forrang. Det er ikke i tråd med markaloven «- - lovens hovedformål er å fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Disse hensynene er sidestilt.» Det er betydelig grunn til å hevde at konsekvensene av det planlagte skiskytteranlegget dels kan bli større enn det tiltakshaver framstiller det som, dels er ukjente. Med det er det all grunn til å spørre om ikke Rådmannen pålegger området, naboer og friluftslivet å tåle uakseptabelt mye.

Forslagsstillers merknader:

Forslagsstiller har følgende merknader til de åtte hovedtemaer BNF reiser i sin høringsuttalelse.

1. Oppsummering

Forslagsstiller er ikke enig i den sammenfattende vurdering fra BNFs side om at anlegget vil få betydelig større konsekvenser enn det som kommer frem av planforslaget. Planforslag med konsekvensutredning er etter forslagsstillers syn utført på en grundig og god måte.

2. Dette er området "Vestmarksetra"

Forslagsstiller deler i all hovedsak BNFs beskrivelse på dette punkt, men er ikke enig i at Vestmarksetra som port til denne del av Marka som følge av det planlagte anlegg med rette kan bli

opplevd som så stressende at det gjelder å komme seg videre og lengst mulig unna så fort som mulig eller eventuelt å gi opp området.

Etter forslagsstillers vurdering kan det stilles spørsmål ved om BNFs premiss for høringen – ”at planlegging, forvaltning og tiltak ikke skal forringe områdets kvaliteter og minske området kapasitet for friluftsbruk” – er i samsvar med formålet med markaloven om å tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idretten som tre likestilte temaer.

3. Bærum kommune har valgt et uheldig opplegg for planprosessen

Ingen merknader ut over at BNFs innvendinger på dette punkt ikke tidligere har ført frem, og i stor grad referer seg til forutgående prosesser/tiltak og ikke det foreliggende planforslag.

4. Gjennomgang av brevet 9. mai 2012 fra Miljøverndepartementet

a) Friluftsliv og naturopplevelse

Forslagsstiller er av den oppfatning at dette temaet er utredet i samsvar med de krav som følger av departementets brev og planprogrammet.

b) Støypåvirkning og sikkerhet

Forslagsstiller viser til de utførte støyberegninger og omtalen i planforslaget som viser at den samlede konsekvens bedømmes til å være liten til middels negativ (--). Dette viser at forholdet vurderes som negativt, men i en totalvurdering av alle negative og positive konsekvenser av anlegget er disse negative konsekvensene ikke vurdert som alvorlige nok til å kreve avbøtende tiltak ut over det som allerede er innarbeidet i reguleringsbestemmelsene i form av begrensninger når det gjelder snøproduksjon.

For så vidt gjelder sikkerheten på skytebanen viser forslagsstiller til merknaden til høringsuttalelsen fra Asker og Bærum politidistrikt, se punkt 1.4 ovenfor.

c) Alternative lokaliseringer

Forslagsstiller mener at den utførte vurdering av behovet for ski- og skiskytteranlegget i en regional sammenheng oppfyller de krav som er stilt fra miljøverndepartementets side. Forslagsstiller vil også peke på at selv om forskjell i reisetid kan bli mindre ved utbedring av vei til Sollihøgda, så vil transportavstanden fremdeles være større, med de miljømessige konsekvenser dette medfører.

5. Kommentar til planforslaget med konsekvensutredning

- a. Forslagsstiller mener at konsekvensutredning er utført i samsvar med de krav som følger av gjeldende forskrift.
- b. Dersom kommunen mener at klimaendringer og konsekvenser av klimaendringer skal omtales i de aktuelle punkter (snøproduksjon, dam og vassdrag), vil forslagsstiller i så fall måtte ta stilling til dette. Det kan imidlertid ikke ses at dette kan gi grunnlag for endringer av betydning for vurderinger eller konklusjoner på disse temaer.
- c. Forslagsstiller viser til at det i planforslaget er gitt uttrykk for samme konsekvens som det BNF påpeker. Også på dette temaet er det slik at selv om det isolert sett påvises en negativ konsekvens, så må dette vurderes opp mot andre konsekvenser av tiltaket. Det er den samlede vurdering som altså fører til at noen negative konsekvenser må aksepteres.
- d. Forslagsstiller mener at utførte støyberegninger og -vurderinger tilfredsstiller kravene i gjeldende regler og retningslinjer, samt kravet i planprogrammet.
- e. For blyforurensning viser forslagsstiller til vår merknad på dette punkt til høringsuttalelsen fra Fylkesmannen, se punkt 1.1 (underpunkt 7) ovenfor. For så vidt gjelder bruk av eventuelle friluftstoiletter, samt transportable toiletter ved større arrangementer, så innebærer ikke disse løsningene noen forurensningsfare, og forslagsstiller er heller ikke kjent med at dette representerer miljøhygieniske utfordringer av betydning.
- f. Forslagsstiller kan ikke se at det er noen feil eller mangler ved de vurderinger som er utført vedrørende trafikkforhold.

- g. BNF tar i dette punktet (friluftsliv) opp både forhold som angår konflikt mellom det planlagte anlegg og friluftsfolket, valg av planform, og støyvurderinger, som forslagsstiller mener er kommentert ovenfor i punktene 3 og 4.
- h. Ingen merknader.
- i. Forslagsstiller er ikke enig i at det i reguleringsbestemmelsene bør stilles krav om miljøoppfølgingsprogram for anleggsfasen. I planfasen er det viktigst å få utført risikovurderinger knyttet til miljø og andre temaer, mens denne type oppfølgingsprogram etter forslagsstillers vurdering bør knyttes nærmere til detaljprosjektering og byggesøknadsfase.

6. ROS-analysen

Forslagsstiller mener at den utførte ROS-analyse er grundig og i samsvar med de krav som stilles, og kan heller ikke her se at klimautfordringer bør omtales nærmere eller føre til endrede vurderinger.

7. Bestemmelser

Tilføyelser

- a. Forslagstiller er ikke enig i dette, se punkt 5 i. ovenfor.
- b. Dersom kommunen finner grunn til det kan forslagsstiller akseptere at det i reguleringsbestemmelsene inntas en henvisning til de aktuelle forskrifter.
- c. Se merknad rett ovenfor. I tillegg vil forslagsstiller peke på den mulige formulering som er nevnt i punkt 1.4 ovenfor (merknad til høringsbrev fra Asker og Bærum politidistrikt) og som ivaretar hensynet til sikkerhet.
- d. Forslagsstiller er ikke enig i at det er grunn til å stille krav i reguleringsbestemmelsene i tilknytning til sanitæranlegg/toaletter og håndtering av gråvann.
- e. Forslagsstillers forslag til formulering i reguleringsbestemmelsene § 3.1 (se punkt 1.1 ovenfor) ivaretar etter vår vurdering spørsmålet om å forhindre blyforurensning av grunnen. Forslagsstiller er derimot ikke enig i at det bør stilles ytterligere eller mer detaljert krav da dette blant annet kan være til hinder for at eventuelle nye og bedre tiltak før byggestart – som følge av pågående arbeid i regi av Norges skiskytterforbund – ekskluderes.

Kommentar til enkelte paragrafer

- Til §2.1: Bruken av 'nødvendig' som vurderingskriterie bør opprettholdes da det gir den nødvendige fleksibilitet mht til eventuelle nye tiltak i tiden frem mot byggestart.
- Til §2.2: Forslagsstiller mener at nåværende formulering bør brukes da naturlig revegetering går meget raskt, og vil sikre etablering av stedegne naturlige arter.
- Til §3.10 og 3.11: Forslagsstiller ønsker ingen endringer av de skytetider og antall arrangement som nå ligger inne i reguleringsbestemmelser. Ut over det som er påpekt i våre merknader i punkt 1.1 (underpunktene 3, 4 og 6) ovenfor, viser vi til at de angitte skytetider og antall arrangement utgjør maksimale ytterammer og at disse ikke til enhver tid vil bli maksimal utnyttet slik BNF synest å legge til grunn.
- Til §5.2: Forslagsstiller er ikke enig i at denne formulering er i strid med markaloven eller plan- og bygningsloven.
- Til §8.3: Det som er ment med denne paragrafen er at praksis med lagring av tømmer mellom hugst og bortkjøring og fliskutting på parkeringsplassen også skal være tillatt i fremtiden. I de årene deler av parkeringsplassen fungerer som velteplass, vil dette gå på bekostning av parkeringsarealet

8. Rådmannens konklusjon og tilråding

Forslagsstiller er enig i rådmannens konklusjon og tilråding i saksframstillingen for 1. gangs behandling i planutvalget, og mener det er foretatt en god avveining mellom de motstridende hensyn og interesser som gjør seg gjeldende i denne saken.

2.9 Bærum Velforbund, brev 22. mai 2014

Bærum Velforbund mener hensynet til allmennheten ikke er godt nok varetatt i saksframlegget, og at et skiskytteranlegg vil innebære beslag av områder som betyr mye for gode tur- og naturopplevelser i et viktig rekreasjonsområde for befolkningen i vestre deler av Bærum. Velforbundet er enige i

uttalelsen fra Bærum Natur- og friluftsråd som peker på klare svakheter i konsekvensanalysen og at viktige innsigelser fra beboere og vel i området ikke er tillagt tilstrekkelig vekt. Fjernvirkninger av skytestøy er heller ikke tillagt vekt.

Bærum Velforbund mener det bør legges til rette for mosjon, naturopplevelse og turbruk, og at dette krever inngrep i naturen for at tilbudet skal bli tilgjengelig for den alminnelige bærumsbeboer. Dette legitimerer ikke inngrep som tilrettelegger for spesielle grupper på bekostning av den allmenne bruk av området.

Bærum Velforbund deltok sammen med berørte velforeninger og Hole kommune i vurderinger av Sollihøgda som arena. Etter det vi oppfattet var det bred enighet om at dette var et godt alternativ. Området er snøsikkert og har god trafikkutvikling. Vi var svært overrasket da Bærum kommune gikk fra dette samarbeidet.

Forslagstillers merknader:

Forslagsstiller mener at hensynet til allmennheten er godt nok ivaretatt i planforslaget, og at det planlagte anlegg ikke medfører større ulemper/inngrep samlet sett enn hva allmennheten må tåle. Forslagsstiller har aldri vært enig i at Sollihøgda har vært et godt alternativ for den type anlegg som er planlagt på Franskleiv, og som først og fremst skal dekke de lokale klubbers behov for et treningsanlegg.

2.10 Tanum Vel, brev 13. mai 2014

Franskleiv ved Vestmarksetra er et av Bærums mest besøkte friluftsområder. Bruken er tradisjonell - turgåing, sykling og ski. Tanum Vel er for at det tradisjonelle friluftslivet skal ha forrang i dette området. Hensynet til de titusener brukere av det enkle friluftslivet må veie tyngst, også sett i forhold til de krav Miljøverndepartementet har stilt.

Tanum Vel viser til at Bærum kommune har et kommunestyrevedtak av 31.05.2006 om å samarbeide med Hole kommune om et skianlegg på Sollihøgda, men at dette felles planarbeidet dessverre stoppet opp. Hole kommune har fortsatt planarbeidet med utvikling av et regionalt skianlegg. De vil gjerne inkludere et skiskytteranlegg i planen, men er avhengige av omkringliggende kommuners interesse.

Tanum Vel ber om at Bærums politikere ikke tar stilling til reguleringsplanen for ski- og skiskytteranlegget i Franskleiv før de har fått seg forelagt og vurdert Hole kommunes planer for et skiskytteranlegg på Sollihøgda.

Når det gjelder det foreliggende planforslag har Tanum Vel følgende merknader:

Trafikkforhold:

Dersom anlegget blir en realitet, stiller Tanum Vel krav om opparbeiding av gang-/sykkelvei fra Kattås til Franskleiv før anlegget påbegynnes. Velet skal bl.a. arbeide for medlemmenes sikkerhet. Vestmarkveien fra Kattås til Franskleiv oppleves - og er - trafikkfarlig. Den er meget smal, bratt og svingete. Busser og store biler kan ikke møtes. Ifølge Ruter er det ikke aktuelt med kollektivtransport til Vestmarksetra. Endeholdeplass forblir på Kattås.

Blir det foreslåtte skianlegget en realitet, vil parkeringskapasiteten på Vestmarksetra bli sprengt på gode utfartsdager (skisøndager), særlig de helgene det arrangeres ski-/ skiskytterrenn. Brukerne av det tradisjonelle friluftsliv og fastboende vil da bli henvist til å gå/sykle til/ fra Kattås, på en vei som idag er svært farlig for myke trafikanter. Det er også ridende langs veien.

Generelt vil et slikt anlegg generere sterkt øket biltrafikk opp til Vestmarksetra. Allerede dagens bruk skulle tilsi at det er sterkt behov for gang-/sykkelvei her. Også nye samfunnskrav om reduksjon av biltrafikk, burde tilsi at kommunen etablerer gang- /sykkelvei opp til Vestmarksetra. Derfor, med

bakgrunn idet ovenstående, er velets ufravikelige krav: Etablering av gang-/sykkelvei fra Kattås til Franskleiv før anleggets starter opp.

Friluftsliv.

Vestmarksetra/Franskleiv er en svært viktig innfallsport til marka for alle brukere av det enkle, tradisjonelle friluftslivet.

Tanum Vel slutter seg fullt ut til de vurderinger Rådmannen har gjort i sin sakfremstilling når det gjelder situasjonen for friluftslivet, men dessverre legger ikke Rådmannen selv vekt på sin egen analyse.

Rådmannen legger vekt på at anlegget er "et mindre treningsanlegg". Men foreslåtte reguleringsbestemmelser åpner for at inntil tre helgearrangementer (konkurranserenn/ mesterskap) med over 500 deltakere kan arrangeres per vintersesong. Skyting tillates mandag-lørdag klokka 08-22 og søn- og helligdager klokka 14-20, etter forslag fra idrettslagene.

Dersom skiskytterarenaen tross alle protester blir realisert i fremtiden, stiller Tanum Vel følgende krav: Skyting tillates mellom klokka 08 og 20 mandag-fredag. Skyting tillates ikke på lørdager, søndager, helligdager og offentlige høytidsdager, unntatt når det arrangeres konkurranserenn/ mesterskap. Inntil tre helgearrangementer (konkurranserenn/mesterskap) kan arrangeres per år.

Dersom skiskytteranlegget kommer, vil det som Rådmannen selv skriver, redusere "markatravernes" opplevelseskvaliteter i området. Mange titusener av Bærums/Askers innbyggere har glede av det enkle friluftslivet i dette området; barn, voksne, eldre og funksjonshemmede. For eksempel har utfartsstedet Gupu 33 000 - 35 000 besøkende per år. Nedre Gupu er blitt tilrettelagt for det enkle friluftslivet de senere årene. Kommunen har stått for finansieringen. Noe tippemidler er brukt for å etablere "rundløype"; gangvei fra Nedre Gupu til Vestmarkveien. Svært mange barnefamilier, turgrupper, skoleklasser m.m. har stor glede av tiltaket. Dersom ski-/skiskytteranlegget kommer, vil opplevelsesverdiene her bli sterkt forringet. Nedre Gupu vil bli sterkt støyutsatt. Støynivået ved skyting vil være 60-70dB, og ved snøproduksjon 50dB. Tanum Vel mener at skiskytterplanen vil gå på bekostning av det tradisjonelle, enkle friluftslivet. Innfallsporten til Vestmarka, Franskleiv, vil bli konfliktfylt. Flertallet av velets medlemmer ønsker ikke en slik situasjon og går mot skiskytteranlegget her, og mener som tidligere at Sollihøgda er et bedre alternativ også sett i regionalt perspektiv. Velet er for at det tradisjonelle friluftslivet skal ha forrang på Vestmarksetra/Franskleiv". Hensynet til de titusener av brukere av det enkle friluftsliv må veie tyngst, også sett i forhold til Miljøverndepartementets brev.

Forslagstillers merknader:

Forslagstilleren mener at den utredning som er foretatt når det gjelder behovet for det planlagte anlegg på Franskleiv tilfredsstiller de krav departementet har stilt når det gjelder å vurdere andre alternativ, herunder samarbeid med Hole kommune, og at det for øvrig ikke påhviler noen plikt for Bærum kommune til å samarbeide nærmere med Hole kommune eller andre kommuner om realiseringen av et skiskytingsanlegg.

Trafikkforhold:

Forslagstilleren oppfatter det slik at Tanum Vels "ufravikelige krav" om etablering av gang-/sykkelvei fra Kattås til Franskleiv før anlegget starter opp, er rettet mot kommunen, og har ingen merknader til dette.

Friluftsliv:

Forslagstilleren kan være enig i at det planlagte anlegg til en viss grad kan sies å gå på bekostning av det tradisjonelle, enkle friluftslivet, men er ikke enig i at det tradisjonelle friluftslivet "skal ha forrang på Vestmarksetra/Franskleiv" slik Tanum Vel gir uttrykk for. Den avveining som ligger til grunn for planforslaget, og rådmannens oppsummerende vurdering, gir rom for det planlagte anlegg og legger til grunn at de negative konsekvenser for det tradisjonelle friluftslivet ligger innenfor hva som må

aksepteres. Til Tanum Vels krav om begrensninger i skytetider viser forslagsstiller til våre merknader i punkt 1.1 ovenfor, og at det anses nødvendig med skytetid også i helgene.

2.11 Naturvernforbundet i Bærum, brev 13. mai 2014

Naturvernforbundet i Bærum har ingen ting imot at det etableres et skiskytteranlegg for kommunens aktive skiskyttere, men mener at det er feil å legge det ved Vestmarksetra.

Skiskytteranleggets lokalisering og dets konsekvenser

Det planlagte skiskytteranlegget vil ligge i Marka og i innfallsporten til et av dens mest benyttede nærområder. Særlig barnefamilier og eldre bruker legger turen til de populære markastuene Furuholmen og Gupu og går bare dit, altså gjennom et område hvorav store deler vil bli dominert av skiskytteranlegget. Selv om idrett inngår i markalovens formålsparagraf, må anleggelse av idrettsanlegg veies opp mot de to andre formålene i markaloven – friluftsliv og naturopplevelse. Det planlagte skiskytteranlegget vil bestå av standplass, voller, dam, snøproduksjon, bygninger, en skjemmende bro over veien, rulleskiskyttere på veien i sommerhalvåret og skyting hele året. I tillegg kommer et nett av skiløypetraséer som gir store sår i landskapet i store deler av året. Dette turområdet vil nærmest bære preg av en idrettsarena og dertil for et svært begrenset antall utøvere på bekostning av alle dem som oppsøker dette området for naturopplevelse og ro. Vi er kjent med at driverne av markastuene Furuholmen og Gupu frykter negative konsekvenser av et skiskytteranlegg ved Vestmarksetra og ber politikerne legge stor vekt på dette når de skal fatte den endelige avgjørelsen om hvorvidt prosjektet skal realiseres.

Miljøverndepartementets forutsetninger

Da Miljøverndepartementet ga tillatelse til igangsetting av arbeidet med en reguleringsplan for en skiarena med skiskytteranlegg ved Vestmarksetra, stilte det følgende betingelser i sitt brev av 9. mai 2012:

«Miljøverndepartementet gir med dette tillatelse til igangsetting av planarbeidet innenfor markalovens rammer og øvrige bestemmelser. Alle tiltak må utredes og vurderes i forhold til virkningene for øvrig friluftsliv, idrett og naturopplevelse, samt for landskap, naturmangfold og kulturminner. Alle inngrep skal skje med minst mulig terrengmessige inngrep og landskapsmessig eksponering. Det må velges løsninger som sikrer at ulempene for øvrige hensyn loven skal ivareta blir så små som mulig, både når det gjelder utforming av prosjektet og når det gjelder gjennomføringen av nødvendige anleggsarbeider.

Departementet minner samtidig om at kommunen i samarbeid med omliggende kommuner og organisasjoner skal utrede og foreta en vurdering av behovet for ski-, og skiskytingsanlegg ved Vestmarka i et regionalt perspektiv, både i forhold til eksisterende og planlagte anlegg.»

Skiskytteranlegget ved Vestmarksetra er betegnet som et lokalt anlegg, dvs. et næranlegg. Bærum kommune og angjeldende idrettslag har dermed sett bort fra Miljøverndepartementets anmodning om samarbeid med omkringliggende kommuner om et felles anlegg.

Jordbru og Sollihøgda-alternativet

Idretten i Bærum ønsket og Bærum kommune stilte seg bak å bygge et skiskytteranlegg på Jordbru i Bærum. Et skiskytteranlegg her møtte motstand fordi det ville gå utover viktig naturtyper og et kulturlandskap. Dessuten var atkomsten problematisk, spesielt gjennom den bratte og svingete Horniveien. Skui Vel og Naturvernforbundet i Bærum arbeidet for et alternativ som endte med at Skui Vel, Foreningen til fremme av skiskytteridretten og grunneier Nils Astrup presenterte en prosjektskisse for et skiskytteranlegg ved Høymyr på Sollihøgda. Arenadelen av anlegget skal legges i en senkning i terrenget der det vil bli til liten sjenanse for omgivelsene. Anlegget som helhet vil i liten grad berøre friluftsjinteressene. Hole kommune var positiv til prosjektet.

Bærum kommunestyre behandlet skiskytteranlegget på Jordbru 31.05.2006 og fattet følgende vedtak som fortsatt er gjeldende:

«Forslagene til alternativ plassering av et større skiskytteranlegg og trialbane i Sollihøgda området synes reguleringsmessig å være velegnet, og det anbefales at det arbeides videre med disse»

Vedtaket ble fulgt opp av ordfører Odd Reinsfelt, men etter hans tid som ordfører har Bærum kommune vist liten eller ingen interesse. Blant annet sendte Hole kommune 21.11.2012 et brev til Bærum kommune og ba om en avklaring om det regionale samarbeidet uten å få noen reaksjon. Da Planutvalget nylig behandlet og godkjente reguleringsplanen for et skiskytteranlegg ved Vestmarksetra, var en av begrunnelsene at det ikke foreligger noe konkret om et skiskytteranlegg på Sollihøgda. Dette er en påstand som faller tilbake på Bærum kommune selv i og med at den ikke har fulgt opp kommunestyrets vedtak av 31.05.2006.

Skiskytteranlegget ved Vestmarka må derfor ikke godkjennes med den begrunnelse at det ikke foreligger noe konkret om skiskytteranlegg på Sollihøgda!

Hole kommunes områdeplan for Sollihøgda

I tillegg til nevnte planskisse for skiskytteranlegg ved Høymyr på Sollihøgda kan opplyses at Hole kommune arbeider med en områdeplan for Sollihøgda i forbindelse med at E16 om få år skal gå i tunnel utenom stedets nåværende bebyggelse. På og omkring Høymyr planlegges et større flerbruksanlegg, les: skiarena på vinterstid. Et skiskytteranlegg er også ønskelig, men realiseringen av dette er avhengig hvor interessant dette er for brukergrupper utenom det lokale skiskyttermiljøet. Her ligger nok en invitasjon til Bærum kommune om å delta i det som Hole kommune betegner som et regionalt skiskytteranlegg.

Reisetiden til Vestmarksetra og Sollihøgda

Noen vil kanskje henge seg opp i reisetiden i valget mellom Sollihøgda og Vestmarksetra. Vi har eksempelvis prøvekjørt fra Gjettem til Vestmarksetra og til Sollihøgda (Høymyr) uten køkjøring til noen av stedene. Det tok 2 minutter lengre tid til Høymyr, altså en marginal forskjell. Denne lille forskjellen vil elimineres når ny E16 mellom Bjørum og Skaret står ferdig. Dertil kommer at veien til Vestmarksetra, spesielt det siste stykket, er både smal og svingete. Veien til Sollihøgda er og vil bli uten denne åpenbare ulempen.

Behovet for et eget skiskytteranlegg i Bærum

Vi har prøvd å bringe på rene hvor mange det er som driver med skiskyting i Bærum. Ifølge Bærum kommunes Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og naturopplevelse 2011 – 2014 var det 263 skiskyttere i 2009. Fossum IF oppgir at de har ca. 90 barn og unge skiskyttere og at antallet har vært synkende de siste årene. Selv om det skulle ha vært en økning siden 2009, så må konklusjonen være at skiskyting er en liten idrettsgren. Dette tilsier at det eneste riktige må være at Bærum kommune deltar i et felles skiskytteranlegg på Sollihøgda.

Bærum Idrettsråds rolle

Det bør nevnes at da Plan- og miljøutvalget 06.12.2005 behandlet reguleringsplanen for et skiskytteranlegg på Jordbru og vedtok at planen skulle legges ut til offentlig høring, inneholdt vedtaket følgende passus:

«Etter at kommunestyret fattet sitt vedtak om Jordbru 04.06.2003 har det interkommunale samarbeid med Hole kommune utviklet seg sterkt hva gjelder idrettsanlegg av denne art. Frem til 2. gangs behandling i Plan- og miljøutvalget bes administrasjonen utarbeide forslag til alternative løsninger i samsvar med dette. Eksisterende anlegg på Jordbru forutsettes å bestå.»

Vi har kopi av et brev fra Hole kommune (datert 16.09.2005) til Bærum Idrettsråd v/Eystein Weltzien. Vi siterer følgende fra dette brevet:

«Det vises til en rekke telefonhenvendelser fra Eystein Weltzien både til ordfører Per Berger, idrettsrådets leder Egil Eide og undertegnede (rådmann Roar Hammerstad, vår anm.) med klar anmodning om at Hole kommune må markere at det ikke foreligger planer for skiskytingsanlegg på Sollihøgda, da dette ødelegger for allerede planlagt anlegg på Jordbru i Bærum.»

Bærum Idrettsråds daglige leder Eystein Weltzien prøvde altså å motarbeide et vedtak fattet av Bærum kommunestyre. Idretten vant ikke frem på Jordbru og om vi bygger videre på idrettsrådets motstand mot en alternativ løsning, les: Sollihøgda, så forstår man hvorfor valget falt på et annet sted i Bærum – det konfliktfylte området ved Vestmarksetra. Vi ber om at politikerne tar dette i betraktning når de fatter sitt endelige vedtak om Franskleiv skianlegg.

Snøforholdene

Det bare å se i øynene at vi går mot mildere vintre og at snøgrensen går oppover. Også av den grunn må det være feil av Bærum kommune å velge et skiskytteranlegg i nedre delen av Vestmarka istedenfor på Sollihøgda. Hvem skal bekoste å fjerne alt som er bygget opp hvis skiskytteranlegget ved Vestmarka om noen år blir liggende der som et «spøkelsesanlegg»?

Konklusjon

Vi ber om at skiskytteranlegget ved Vestmarka ikke godkjennes og at Bærum kommune isteden slutter seg til et interkommunalt anlegg på Sollihøgda. Dette begrunnes med følgende:

- Et skiskytteranlegg ved Vestmarksetra vil ligge i og dominere et friluftsområde som er meget benyttet, spesielt av barnefamilier og eldre som bare går til og fra markastuene Furuholmen og Gupu. Naturopplevelselsesverdien vil bli redusert.
- Det planlagte skytteranlegget ved Vestmarka oppfyller ikke Miljøverndepartementets betingelser om at det skal vurderes i et regionalt perspektiv.
- Tross et vedtak i Bærum kommunestyre om et samarbeid med Hole kommune om et felles skiskytteranlegg på Sollihøgda, så er dette ikke blitt fulgt opp. En ny områdeplan for Sollihøgda innbefatter et skiskytteranlegg som omkringingliggende kommuner inviteres til å delta i.
- Reisetiden til Vestmarka og Sollihøgda for Bærums innbyggere er omtrent den samme.
- Skiskyting er en liten idrettsgren og de landskapsmessige inngrepene og konsekvensene for det enkle friluftslivet i området står ikke i forhold til dens størrelse.
- Bærum Idrettsråd motarbeidet og motarbeider et felles anlegg på Sollihøgda tross kommunestyrets fortsatt gjeldende vedtak om dette. Denne motstanden synes videreført ved at idrettsrådet har vært en sterk pådriver for et skiskytteranlegg ved Vestmarksetra.

Forslagstillers merknader:

Skiskytteranleggets lokalisering og dets konsekvenser

Forslagstillere er uenig i beskrivelsen av at turområdet nærmest vil bære preg av en idrettsarena og ”dertil for en svært begrenset antall utøvere”. Det er kun en del av området rett ved oppstarten for turer i marka som berøres, og dette området passeres nokså raskt av det store flertall brukere. Antall utøvere som vil benytte ski- og skiskytingsanlegget kan heller ikke med rette beskrives som ”svært begrenset”. I tillegg kommer det at alle forbedringer knyttet til selve skianlegget også vil komme andre skiløpere til gode enn de som deltar i organisert langrennstrening og konkurranser.

Miljøverndepartementets forutsetninger

Forslagstillere mener at departementets forutsetninger knyttet til vurdering av behovet for det planlagte anlegg i et regionalt perspektiv, er oppfylt gjennom den utredning som er gjennomført.

Jordbru og Sollihøgda-alternativet

Forslagstillere viser til merknad i det foregående punkt idet Sollihøgda-alternativet har inngått i og er omtalt i den utredning som er gjennomført.

Hole kommunes områdeplan for Sollihøgda

Forslagsstiller oppfatter at merknadene i dette punktet er rettet mot kommunen, men kan bemerke at for de involverte klubber er svært viktig å ha tilgang til treningsanlegg i nærmiljøet.

Reisetiden til Vestmarksetra og Sollihøgda

Forskjell i reisetid kan nok variere avhengig av hvor i Bærum man tar utgangspunkt, men som påpekt tidligere så vil transportavstanden uansett være lengre til Sollihøgda, og dette er vurdert til å ha en negativ miljømessig konsekvens.

Behovet for et eget skiskytteranlegg i Bærum

Forslagsstiller viser også her til den utførte utredning som blant annet helt entydig påviser den store underdekning vi har når det gjelder skiskytingsanlegg.

Bærum Idrettsråds rolle

Ingen merknader ut over å påpeke at det må være legitimt for daglig leder i Idrettsrådet å arbeide for at et anlegg som det her er snakk om kan bli realisert innenfor kommunens grenser.

Snøforholdene

Forslagsstiller vil påpeke at nettopp på grunn av mildere vintere er det viktig å få realisert det planlagte anlegget hvor også snøproduksjon inngår.

2.12 Asker og Bærum historielag, brev 12. mai 2014

Asker og Bærum Historielag uttrykker sterk bekymring for hva som planlegges. I de foreslåtte bestemmelsene til reguleringen finner vi under § 13.1: «Sonene omfatter kulturminner (kullmiler). Det tillates ikke inngrep som kan virke inn på kulturminnet.»

Denne beskrivelsen er særdeles mangelfull. Det er korrekt at det er registrert flere kullmiler i området, men minst like viktig er den gamle «kølaveien» som går parallelt med Gml. Gupuvei i noen hundre meter fra Franskleiv og oppover mot Nedre Gupu for så å svinge vestover mot Furuholmen. Veien er klart markert på Kulturminnekartet for Vestmarka fra 2007.

Området hvor så vel kullmilene ligger og «kølaveien» går igjennom, er allerede i dag sterkt preget av brede skitraseer som på kryss og tvers skjuler det opprinnelige landskapet med sitt tykke lag av dekkbark. Foreløpig er deler av «kølaveien» synlig (se første foto i vedlegget) i sin opprinnelige trasé som sti. Gml. Gupuvei som også burde vært bevart i sin opprinnelige form er imidlertid fullstendig ødelagt og fremstår nå som en bred gruslagt vei (se nederste foto på vedlegget) det siste stykket opp mot Nedre Gupu.

Dimensjonene over det anlegget som nå planlegges vil bety en kraftig utbygging av løypenett og etablering av en rekke tekniske fasiliteter i området. Nye skiløyper og anlegg for snøproduksjon vil medføre inngrep som vil ødelegge de siste kulturminnene vi har på stedet.

Asker og Bærum Historielag håper at kommunen respekterer den store betydning bevaring av våre kulturminner har og sier nei til ytterligere utbygging av området. Historielaget er orientert om at det finnes særdeles gode alternativ til et slikt anlegg som ikke vil komme i konflikt med kulturlandskap og -minner.

Forslagstillers merknader:

Når det gjelder «kølaveien» ligger nederste del utenfor planområdet, og øverste del opplyses av Asker og Bærum historielag å være fullstendig ødelagt. Av tiltak som omfattes av planforslaget kan anlegging av distribuert system for snøproduksjon krysse «kølaveien» to steder innenfor planområdet. Ut fra den beskrivelse som er gitt av historielaget legges det til grunn at dette ikke vil føre til større endringer i tilstanden for «kølaveien». Under henvisning til reguleringsbestemmelser om hensynssoner i tilknytning til kullmiler innenfor planområdet, er ikke forslagsstiller enig i at det planlagte anlegg vil medføre inngrep som vil ødelegge de siste kulturminner i området.

2.13 Bærum beitelag og Vestmarka beitedriftslag, brev 14. mai 2014

Som en naturlig følge av skiskytteranlegget som vi også antar vil bli et skyteanlegg på sommerstid helt eller delvis, vil det følge problemer og farer for beitebruken i området. Vi minner om at beitebruken som vi utnytter, bygger på gammel rett og er meget viktig og avgjørende for opprettholdelse av kulturlandskapet i Vestmarka blant annet. Der har vi også en allianse til turfolket og friluftsfolket i sin alminnelighet.

Trusler mot produksjon av rent kjøtt

Truslene for sikker beitebruk og sikker levering av kjøtt produsert på beitedyra er blant annet den blyforurensningen som nødvendigvis følger av prosjektiler fra skytevirksomheten. Beitedyra eter gras og drikker vann i området. Vi ser forurensningsfaren som stor i og med at det er dokumentert at den vil spre seg med drikkevannet ut fra anlegget til de mange bekkene som kan bli berørt av prosjektilene.

Hvordan forurensningen mer direkte kan oppstå ved at finfragmentert bly finnes i beitegraset, kan også være et problem som må undersøkes nærmere før saken kan sluttbehandles.

Trusler mot sikker beitebruk

I tillegg kommer den arealbruksmessige konflikten mellom frittgående beitedyr i beitesesongen og skyteanlegget med tilknyttet infrastruktur. Vi kan heller ikke se at dette er tilfredsstillende behandlet med realistiske skjermingstiltak. Vi kan ikke se noen løsningsforslag i materialet som beitebrukerne er gitt anledning til å uttale seg om. Det må repareres.

Vi har her påpekt to problemområder, blyforurensning med negativ betydning for beitedyra slik at sikre rene produkter ikke lengre kan leveres, og brukerkonflikt mellom det planlagte anlegget og beitebruken og beitebrukerne. Det er både lokale bønder og bønder fra områder utenfor Asker og Bærum som leverer beitedyr her.

Trusler mot sikker opprettholdelse av kulturlandskapet

I en litt større sammenheng tillater vi oss også å påpeke at det er viktig å gjøre Vestmarka attraktiv for beitebrukerne slik at kulturlandskapet med stier, voller og åpne plasser med mer kan opprettholdes i fremtiden. Da er det viktig å ta våre innvendinger mot skiskytteranlegget med i kommunens totale vurderingsgrunnlag og ikke legge anlegget her. Vi tillater oss å vise til mulighetene som ligger i nærheten av massedeponiet for E 16 på Sollihøgda. Det vil være et område hvor man i mye større grad vil kunne ha kontroll i forhold både til blyforurensningen og negative effekter for beitebruk og kulturlandskap som vi har påpekt. Vi tillater oss å påpeke dette forholdet som angår den alminnelige turbruker av marka, siden vi har stor og positiv erfaring med arbeid lokalt for å ivareta positivt forholdet mellom beitebruk og kulturlandskap. Isin tid (1983-1995) fikk vi planlagt og gjennomført sikker beitegjerding/sperregjerding fra Øvre Jonsrud i Lommedalen til Buskerud grense på Sollihøgda og ned til Skui. Det var et kjempeprosjekt hvor ikke minst Bærum kommunes landbrukskontor var en positiv bidragsyter for at det overhodet skulle bli mulig. Prosjektet ga oss et godt innsyn i forbindelseslinjen mellom sikker beitebruk og kulturlandskap som vi ber kommunen videreføre i sitt arbeid med skyteanlegg i beitemarka.

Forslagstillers merknader:

Trusler mot produksjon av rent kjøtt

Forslagstillers viser til merknad i punkt 1.1 ovenfor når det gjelder tiltak for å forhindre blyforurensning i grunnen. Det arbeid som pågår i regi av Norges skiskytterforbund antas også kunne danne grunnlag for å vurdere hvor vidt det er risiko for at finfragmentert bly kan finnes i beitegraset. Eventuelle ekstra tiltak for å forhindre slik risiko kan mest hensiktsmessig avklares i forbindelse med prosjektering av anlegget og i prosessen med byggesøknad.

Trusler mot sikker beitebruk

Planforslaget bygger på at det ikke vil være noen særlig arealbruksmessige konflikter mellom frittgående beitedyr i beitesesongen og skyteanlegget med tilknyttet infrastruktur, se side 48 i planbeskrivelsen. Det er lagt til grunn at observerte beitedyr jages bort ved skyting, og at støynivået i seg selv er så lavt at det neppe vil skremme dyr bort fra beite.

Trusler mot sikker opprettholdelse av kulturlandskapet

Forslagsstiller er enig i at innspillene må tas med i kommunens totale vurderingsgrunnlag, men deler ikke oppfatningen om at de forhold som her er tatt opp skal være nok til ikke å legge anlegget på Franskleiv.

3 Grunneiere og naboer

3.1 Lars Holo m.fl., brev 14. mai 2014

Høringsbrevet er avgitt av brukere av Vestmarka og beboere i området Tanum – Vestmarka (i alt 46 personer med tillegg av Gupu gård v/Randi Gupu og Steinar Johnsen), og er fordelt på fire hovedtemaer:

- Blyforurensning av grunnvann og vassdrag
- Sikkerhetsmessige konsekvenser av skiskytingsanlegget
- Naturinngrep
- Atkomst, trafiksikkerhet og kapasitet

3.1.1 Blyforurensning av grunnvann og vassdrag

a. Blyforurensning ved bruken av skiskytebanen

Reguleringsplanen med planbestemmelser vil innebære at skytebanen kan benyttes med opptil 400 000 skudd per år. Forurensning fra blyprosjektiler må ses i et langt tidsperspektiv. I en periode på 10 år vil det være adgang til å skyte opp til 4 millioner skudd, og i en periode på f.eks. 50 år vil det kunne skytes opp til 20 millioner skudd.

Det er verd å merke seg at ammunisjonen som brukes i skiskyting, har prosjektiler som ikke er dekket av messingmantel eller annet. Prosjektilet er av rent, utildekket bly. Det finnes ikke blyfrie alternativer for skiskyting. Det uttales i planforslaget at: «Bly er et tungmetall, og er svært giftig for mennesker og dyr. Bly spres i fragmenter når den treffer nedfallsblinker. Flere undersøkelser har vist at tungmetaller fra prosjektiler til en viss grad kan spres i jord, overflatevann og grunnvann.»

Vi har følgende kommentarer til dette: At bly er «svært giftig for mennesker og dyr» er helt riktig og underbygges av omfattende forskning. Vi finner grunn til å gjengi fra en oppsummerende artikkel i VG 28. juni 2013 om temaet bly i kjøtt av hjortevilt skutt med blyholdig ammunisjon. Artikkelen viser bl.a. den effektive spredningen av bly til kjøttet under prosjektillets meget kortvarige oppholdet i kjøttet, og den viser også de alvorlige, påviste medisinske virkningene av så små mengder bly dette dreier seg om. Fra artikkelen siteres:

«En rekke studier fra blant annet Skandinavia, Tyskland og USA har vist at bruk av blyholdige riflekuler til jakt medfører at finfordelt bly spres til kjøtt som konsumeres og at personer som spiser mye viltkjøtt har et høyere blynivå i kroppen enn sammenlignbare grupper. Nyere medisinsk forskning viser at det ikke finnes noe ufariig nivå av bly i maten vi spiser. Bly er giftig, uansett hvor lite som inntas, og spesielt utsatt er nervesystemet hos foster og barn. Barn som eksponeres for bly i mors liv eller i tidlig barndom, risikerer varige skader og utviklingsforstyrrelser i sentralnervesystemet.

Resultatet av slike hjerneskaner kan være konsentrasjonsproblemer, dårligere motorisk utvikling og svekket kognitiv kapasitet. Undersøkelser viser at barn som i fosterlivet eller som småbarn har vært eksponert for bly, gjør det dårligere på skolen, scorer lavere på IQ-tester og har større sannsynlighet

for å utvikle kriminell atferd senere i livet. Harvard School of Public Health publiserte samme dag som VKMs risikovurdering en undersøkelse som viser at eksponering for bly og annen forurensning under graviditeten gir 50 prosent større sannsynlighet for å få barn med autisme.

Skal vi vente på enda mer forskning mens vi fortsetter å forgifte barn med bly?»

Vi vil verken vente på mer forskning eller på at vi får erfare de faktiske virkningene av den meget omfattende bruken av rene blyprosjektiler som høyst sannsynlig vil bli resultatet av den omfattende skiskytingsaktiviteten med rene blyprosjektiler som det legges opp til på Franskleiv. Vi skal begrunne dette nærmere:

Vekten på prosjektilene er ikke oppgitt i dokumentet, noe som burde vært. Normalvekten av prosjektilene i Long rifle-ammunisjon med kaliber .22 til skiskytingsformål er 2,6 gram. I plandokumentet er det gitt en detaljert og spesifisert beskrivelse av hvilket antall skudd som forventes per år, og som vil bli tillatt om planen vedtas, se side 75 i avsnittet «Bruk av skytebanen». Det samlede antall forventede skudd per år er 400 000. Dette gir en samlet masse av blyprosjektiler på så mye som i overkant av 1 tonn bly per år, ca 10 tonn over 10 år og 50 tonn over 50 år.

Dette er så store mengder bly at grunnvann og vassdrag blir ekstremt eksponert for blyforurensning. Det er urealistisk å forutsette at klubbene vil make å fjerne så store mengder bly fra grunnen, og det kan ikke være forstandig tvil om at det vil bli liggende igjen betydelige mengder blyprosjektiler som vil medføre blytilførsel i grunnvann og vassdrag.

b. Grunnforholdenes betydning for forurensning av grunnvannet: Løsmasser, berggrunnen og terrengmessige forhold

Løsmassene over berggrunnen

Beskrivelsen i planforslaget på side 55 omtaler betydningen av at overflatemassene (jordlaget på berggrunnen) er sure:

«Mulighet for utlekking gjennom jorda er sterkt avhengig av jordas kjemiske og fysiske egenskaper. Permeable sure masser gir økt mulighet for utlekking av bly, mens tette kalkrike masser gir mindre mulighet for utlekking. Høyt innhold av organisk stoff kan øke utlekking og innhold av metaller i vann, men samtidig redusere biotilgjengelighet av metallene for mange organismer. Høyt innhold av ioner i porevann i jorda (f.eks. av kalsium) kan også isolert sett øke utlekking.»

Løsmassene over berggrunnen i det aktuelle området er sure masser som øker graden av blyforurensning av grunnvann og vassdrag. Om disse stedsegne massene skal byttes ut med innførte, kalkholdige masser, vil dette i seg selv utgjøre et ekstra naturinngrep med uønsket innføring av stedfremmede materialer. Det må derfor ved konsekvensvurderingene legges til grunn at det vil bli benyttet lokale masser som har høy surhetsgrad.

Dokumentet beskriver i avsnittet «Konklusjon» på side 56 at det i kulefanget vil bli tilført kalk i massene i kulefanget. Dette vil ikke omfatte på lang nær all blyforurensning som anlegget vil medføre. Beskrivelsen av tiltakene på side 54 er svært lite realistisk og bygger på antakelser og teoretiske forutsetninger. Det er bl.a. uttalt at området ved blinkene skal «bygges opp etter nye anbefalinger som kommer fra NSSF». Dette er fortsatt under arbeid i NSSF og det kan ikke forutsettes at hittil ukjente «anbefalinger» vil være egnet til å løse det alvorlige forurensningsproblemet vi her uansett vil stå overfor. Konsekvensutredningen unnlater å gå inn i viktige problemstillinger av den typen vi har gjennomgått foran.

Konklusjonen på side 56 bygger på et mangelfullt og svakt grunnlag og står ikke til troende når den munner ut i konklusjonen om at konsekvensen med hensyn til forurensning må bedømmes som «ubetydelig (0)».

Terrengmessige forhold og berggrunnen

Ved vurderingen av forurensningsmessige konsekvenser, må terrengmessige forhold og overflatevannets infiltrering av berggrunnen stå sentralt. Ingen av disse er omtalt særskilt i kapitlet om forurensning fra ammunisjonen på side 55 og 56. Terrenget heller i betydelig grad nedover mot sør, sørøst og øst, dvs. bl.a. mot bebyggelsen langs Vestmarkveien og sideveiene til den samt nedover til øvre del av Stokkerveien med bebyggelsen på og ved Stokker gård i Asker kommune. Franskleiv-anlegget ligger på ca 237 moh, mens de nærmeste husene ca 6 - 800 meter nedover langs Vestmarkveien ligger på ca 200 meters høyde, mens f.eks. Stokker gård ligger på 135 moh. Høydeforskjellen i det nærområdet som vil være eksponert for blyforurensning av grunnvannet, er følgelig meget stor. Pga brønnenes dybde vil også bebyggelsen som ligger på tilnærmet samme høydenivå som skytebanen; dvs. de tre familieboligene på Vestmarksetra, være direkte utsatt ved forurensning av grunnvannet fra skytebanen.

Berggrunnen består øverst av et lag rombeporfyrlavo. Den er karakterisert av bl.a. svært mye sprekkdannelser. Under dette laget, som ikke er veldig tykt, ligger et betydelig lag med oppbrutte bergmasser og løse steinmasser. Det er ikke granitt i denne berggrunnen, og det er ikke grunnfjell i dette sjiktet.

Tilsammen innebærer dette at grunnforholdene har den egenskap at overflatevann ledes ned i grunnen og kommer ned til grunnvannsnivået i løpet av relativt kort tid. Enkelte av brønnene for husstandene i området blir utsatt for at humus fra overflaten kommer inn i brønnvannet. Dette gjelder til og med borede brønner med stålforing i en betydelig del av brønnhullet og som kan være eksempelvis 60 meter eller dypere. Det skjer når det foregår snøsmelting i kombinasjon med regn eller ved store nedbørmengder uavhengig av snøsmelting. Denne prosessen tar erfaringsmessig bare noen dager. Av samme grunn er det ikke salting av den kommunale veien Vestmarkveien fra Staver og opp til Franskleiv. Dette er eksempler som viser at ethvert tilsig av blyforurensning må påregnes å komme ned til grunnvannet og i drikkevannsbrønnene til bebyggelsen i området.

Drikkevannet for bebyggelsen langs Vestmarkveien med sideveier (Bærum) og øvre del av Stokkerveien (Asker)

I dokumentet er forurensning av drikkevannet i området ikke trukket inn i vurderingene i kapittel 5.7 om forurensning av bly. Drikkevann er kort omtalt under kapittel 5.4, «Naturressurser» på side 46 og det er gitt en tabell over 7 registrerte brønner, tabell 5-3, og på side 47 er kartet fra NGU's kartdatabase Granada med de 7 brønnene gjengitt som figur 5-14. Grunnvannsdatabasen som er gjengitt i dokumentet er ikke ajour. Etter at dokumentet ble skrevet og beskrivelsen ble kjent for beboerne i området, har mange av dem kontaktet NGU for å få registrert brønnene i grunnvannsdatabasen. Oppdatert kart fra GRANADA med registrerte brønner i området er vedlagt høringsuttalelsen.

Det er uansett en vesentlig innvending mot konsekvensutredningen at det ikke er opplyst og lagt til grunn som en kjensgjerning, uansett hva som er registrert i kartdatabasen, at samtlige boliger langs Vestmarkveien, som er ca 4 km lang, og de tilhørende sideveiene, samt den øvre delen av Stokkerveien, har egne brønner. Multiconsult må ha vært kjent med at det ikke er lagt kommunal vannledning til noen av boligene langs disse veiene, og det sier seg da selv at samtlige boligeiendommer bl.a. fra Staver og opp til Franskleiv og på Vestmarksetra og samtlige sideveier har sitt drikkevann fra egne brønner.

I tillegg vil vi vise til vår beskrivelse foran av grunnforholdene som dokumenterer at uttrykket «avhengig av å treffe vannførende sprekker» i sitatet ovenfor fra utredningen, bygger på manglende kunnskap om grunnforholdenes permeabilitet for vann fra overflaten ned til grunnvannet.

Det er en vesentlig mangel ved konsekvensutredningen at ikke dette er beskrevet på en korrekt måte og at det ikke er trukket inn i vurderingene i kapitler om forurensning, bare som en (feilaktig) saksopplysning under punktet om «Naturressurser».

c. Erstatningsansvar for klubbene og Bærum kommune som godkjennende reguleringsmyndighet
Risikoen for blyforurensning av grunnvannet skal ikke påhvile beboerne. De har krav på å bli holdt fullstendig skadesløse i enhver henseende dersom risikoen materialiserer seg, noe som det er sannsynlig at den vil gjøre.

Tiltakshaverne, dvs. Jardar og Bærums Skiklub, og Bærum kommune som godkjennende reguleringsmyndighet i tilfelle, pådrar seg et betydelig erstatningsansvar ved eventuell blyforurensning av drikkevannet i området. Hvis det viser seg at brønner blir utsatt for blytilførsel med grunnvannet, vil grunnvannet bli ubrukelig som drikkevannskilde for uoverskuelig fremtid. Konsekvensene blir i så fall at de to klubbene og Bærum kommune som godkjennende reguleringsmyndighet vil bli erstatningsansvarlige for ethvert økonomisk tap som oppstår.

Dette innebærer bl.a. at kommunen må legge vannledning til samtlige berørte eiendommer, uten kostnad for beboerne i form av tilkoblingsavgift, fremtidig vannavgift m.m. Beboerne vil nå rette formelle henvendelser til klubbene og kommunene og kreve bindende erkjennelser av fullt, fremtidig erstatningsansvar for enhver konsekvens av eventuell blyforurensning av drikkevannskildene. Hvis ikke slike erkjennelser blir avgitt, vil det bli krevet skriftlig begrunnelse for hvorfor de eventuelt mener at beboerne skal bære den helsemessige risikoen og de økonomiske konsekvensene, og det vil i tilfelle bli innledet søksmål for å få ansvarsforholdet stadfestet.

Det hadde vært rimelig å forvente at Multiconsult som en del av konsekvensutredningen hadde gjort oppmerksom på- disse konsekvensene for klubbene og kommunen i tillegg til at beboerne hadde fått se at klubbene er innforstått med at risikoen og de økonomiske konsekvensene vil påhvile forurenserne og ikke beboerne.

d. Blyforurensning av vassdraget

Vi har begrunnet hvorfor det er sannsynlig at bly vil bli tilført vassdraget i tillegg til grunnvannet som er behandlet ovenfor. Dette vassdraget må ikke bli utsatt for noen blyforurensning overhodet. Vi skal begrunne det i det følgende.

Konsekvensene for vassdraget og livet i Stokkerelva og Neselva er også påvirket av andre faktorer, deriblant endringene i vannføringen. Vi nevner at Multiconsult i e-post av 21. februar 2014 til Bærum kommune, der siste reviderte utgave av plandokumentet med konsekvensutredning av samme dato ble oversendt, opplyste følgende:

«Merk at vi har gått bort fra begrepet minstevannføring. Det er minst tillatte vannføring i et regulert vassdrag. På Franskleiv ønsker vi å fylle dammen når den naturlige vannføringen overstiger 4 l/s, og leder vannmengde over 4 l/s til dammen. Resten går i bekken. I visse perioder er den naturlige vannføringen under 4 l/s, slik at det ikke til en hver tid vil være en minstevannføring 4 l/s i bekken. Om det blir pålagt tiltakshaver en minstevannføring kan det tolkes dithen at dammen må tappes ned for å opprettholde en minste vannføring på 4 l/s i bekken. Dette er Ikke aktuelt.»

Åstad naturreservat

Som det fremgår av beskrivelsen i dokumentets side 35, sitert foran, går Stokkerelva gjennom Åstaddammen. Den går følgelig gjennom Åstad naturreservat som ble opprettet i 1982 i henhold til naturvernloven. Begrunnelsen for opprettelsen av naturreservatet var store områder med edelløvskog, sumpvegetasjon, bregner og snelle-askeskog. Opprettelsen ble også ansett som verdifullt fordi det er store forekomster av amfibier. Det er ganske åpenbart at forurensning av bly vil kunne påvirke organismene i dette naturreservatet, og da direkte på to av vernekriteriene (sumpskog og amfibier).

Vi viser til Forskrift om fredning for Åstad naturreservat i Asker kommune, Akershus, FOR-1982-09-17-1409, del IV med forbud mot bl.a. visse former for forurensning, og det kan ikke være noen tvil om at eventuell blyforurensning vil være omfattet av forbudet.

Neselva

Som det også fremgår av beskrivelsen i sitatet ovenfor, går Stokkerelva over i Neselva nedenfor Åstaddammen og renner ut i Oslofjorden ved Landøya i Flolmenbukta i Asker kommune. En betydelig del av Stokkerelva danner grensen mellom Bærum og Asker kommuner, og Åstad naturreservat og Neselva ligger i sin helhet i Asker kommune. Det er derfor på det rene at tiltakshaverne og Bærum kommune skulle ha informert Asker kommune om dette aspektet ved planarbeidet og konsekvensutredningen, men vi kan ikke se at det er gjort. Asker kommune er f.eks. ikke med på listen over offentlige organer som er adressater for kommunens brev av 27. mars 2014 om høring og offentlig ettersyn. Og under enhver omstendighet er konsekvensene for vassdrag i Asker kommune av en slik karakter at dette skulle vært tatt opp særskilt og konkret med Asker kommune under planarbeidet og arbeidet med konsekvensutredningen.

Det foreligger flere rapporter som viser at en eventuell tilførsel av bly i Neselva vil kunne ha ødeleggende og vidtrekkende konsekvenser.

BioFokus-rapport 2009-6, «Naturverdier i planområde Holmen, Asker kommune» taler for seg og det er selvsagt at enhver grad av tilførsel av bly vil være sterkt skadelig eller ødeleggende for de arter som er registrert og omtalt.

Rapport nr. 1/1999 fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Miljøvernavdelingen, datert mars 1999 med tittel «Registrering av sjørretvassdrag i Oslo og Akershus, 1996-97», beskriver Neselva på side 22 – 25 og inneholder tilsvarende funn og vurderinger som i BioFokus' rapport fra 2009.

Det er dokumentert at vassdraget Stokkerelva - Neselva ikke har noen toleranse for noen grad av utslipp av bly. Vi har også merket oss, som ovenfor nevnt i innledningen til punktet om Neselva, at ikke Asker kommune har vært informert og involvert om dette aspektet ved konsekvensutredningen, som i høyeste grad berører Asker.

3.1.2 Sikkerhetsmessige konsekvenser av skiskytingsanlegget

Planbeskrivelsen behandler i beskjeden grad de sikkerhetsmessige konsekvensene av den planlagte skiskytingsbanen.

Det er på det rene at skytebanen ikke kan legges slik at skyteretningen er mot nord, dvs. bort fra sola og ikke minst bort fra den trafikkerte, høyereliggende Vestmarkveien og den planlagte høye skibroa over Vestmarkveien.

Grunnen til dette er at det er forbudt å skyte mot traséen for høyspentlinjen; Mårlijen mellom Sylling og Hamang, som går igjennom og begrenser det disponible området i sterk grad.

Høyspenningsanlegget er beskrevet som faresone i teksten umiddelbart etter den siterte. Resultatet er at skytebanen må legges slik at skyteretningen skaper høy risiko av to grunner; det høyereliggende terrenget med beferdet vei og skibro, og den økte risiko som motsols skyting skaper.

I tillegg er det av hensyn til vassdraget og terrenget med sumpskog påkrevd å la en av bekkene gjennom området gå åpent over området mellom standplass og skyteskivene. Dette fremgår av bl.a. dokumentets side 26 med detaljkart i figur 4-7. Bekken skal etter planen legges noe om, men den vil uansett være åpen over dette området. I tillegg til konsekvensene den vil ha som bidrag til blyforurensningen, som vi behandler i særskilt kapittel, vil den måtte steinsettes og derfor forårsake rikosjetter.

Omfanget av bruken av skytebanen

Omfanget av skytingen som tiltakshaverne forventer og søker om tillatelse til gjennom dette planforslaget, er nærmere beskrevet i planbeskrivelsen på side 75.

Tiltakshaverne - de to klubbene - ga ufullstendige opplysninger om forventet bruk og tillatte brukstider i informasjonsmøte med berørte interesseorganisasjoner 17. september 2013. I et tilsvarende informasjonsmøte med berørte naboer og grunneiere, ble informasjonen om

forventede brukstider etc. beskrevet i det omforente referatet, med kommentarer fra naboene og grunneierne, slik, med understrekninger påført av oss:

«Klubbene har i tidligere informasjonsmøte med berørte organisasjoner på spørsmål fra disse uttalt at skiskytebanen ville være åpen for bruk for organisert trening gjennom hele året. unntatt juli måned, hver uke fra og med mandag til og med torsdag kl. 17.00 - 21.00. Deltakerne viste til denne uttalelsen og ba om en nærmere redegjørelse for bruken av skiskytebanen. Klubbene opplyste da at skiskytebanen i tillegg vil være tilgjengelig for medlemmene for trening alle dager gjennom ukene, inkludert fredager, lørdager og søndager og at det bare er tidsrommet kl. 23.00 - 06.00 som i prinsippet vil være utelukket for klubbens medlemmer for skytetrening. Deltakerne krevde at denne informasjonen blir inntatt i plandokumentet og at den legges til grunn for konsekvensutredningene mht støv- og sikkerhetsproblemene. Til klubbens opplysning om at skiskytebanen vil være åpen for bruk i 45 helger gjennom året ba deltakerne om at det i planen beskrives omfanget av helgebruk og hvilke helger som ikke vil bli brukt. Deltakerne ba videre om at det i planen og i grunnlaget for konsekvensutredningene blir klarlagt hva som er forskjellen mellom uorganisert bruk på den ene side og uautorisert/ulovlig bruk på den annen side og hvordan klubbene kan forhindre den sistnevnte bruken.

Deltakerne ga uttrykk for sterke reaksjoner både på opplysningene som tidligere var gitt til organisasjonene om bruk av skytebanen til skytetrening mandag - torsdag gjennom hele året unntatt juli, og på opplysningene som kom fram i dette møtet om at skiskytebanen ville være åpen i atskillig større utstrekning enn tidligere opplyst. De uttalte at konsekvensene med hensyn til støv og sikkerhet vil være helt uakseptable både for beboerne i området og for brukerne av området til friluftsliv og andre idretter, og at områdets karakter vil bli endret i enda større grad som følge av dette. Deltakerne pekte i tillegg på at man må regne med at mange uautoriserte skyttere vil ønske å bruke skiskytebanen og at det er klubbens ansvar å iverksette effektive tiltak for å hindre dette.»

I de foreslåtte planbestemmelsene er det i § 3.10 bestemt at skyting «tillates mandag til lørdag fra kl. 08 til kl. 22 og søn- og helligdager mellom kl. 14 og kl. 20», og etter § 3.11 skal det være tillatt med «Inntil 3 helgearrangementer (konkurranserenn/mesterskap) med over 500 deltakere» per vintersesong.

Terrengformasjonen og bruken av høyereliggende vei, stier, løyper og den planlagte skibroa
Vestmarkveien syd for skytebanen - i skuddretningen - ligger i stigende grad høyere enn skytebanen. Veien benyttes til biltrafikk med tillatelse, deriblant til serveringsstedene og boligene på Gupu og Furuholmen, til tømmertransport og annen trafikk i forbindelse med skogsdrift, jakt etc., og inn til gård og annet anlegg på Rustan ved Sandungen. Videre benyttes den asfalterte veien til sykler, rulleski, av turgåere av alle kategorier, deriblant barnefamilier med og uten barnevogner, rullestolsbrukere osv.

Det lar seg ikke gjøre - og er slett ikke ønskelig - å stanse eller regulere ferdselen i forbindelse med skytingen på banen. Dette følger av opplysningene ovenfor om den meget omfattende bruken, i praksis nesten til enhver tid når det er dagslys, året igjennom. Det bemerkes at klubbens informasjon i det omtalte informasjonsmøtet om at banen ikke skal brukes i juli, ikke er kommet til uttrykk i de foreslåtte planbestemmelsene, som også er sitert foran.

Den planlagte skibroa skal legges med over 8 meters bredde over Vestmarkveien på et punkt med sterk stigning. Minstehøyden i underkanten skal være 4,6 meter, jfr. planbestemmelsenes § 6.3. Stigningen i 8 meter på dette punktet utgjør ca 1meter, slik at høyden i underkant på nedsiden av broa blir ca 5,6 meter. Selve broa med snø oppå bygger i seg selv ca 1meter, og på toppen kommer rekkverk. Det er rimelig å anta at hodehøyde for skiløperne på broa vil være rundt 8-9 meter over veibanen. Broa vil ligge innenfor en klar risikosone for skudd fra skytebanen.

Tilsvarende høyde må tas i betraktning for tilførselsløypa på nordsiden av broa og i løypene og stiene i skogen syd for Vestmarkveien.

Multiconsult opplyste på informasjonsmøtet 28. april 2014 at de ikke hadde utarbeidet noen nærmere planskisse eller foretatt noen nærmere beregning av hvilken betydning brohøyden ville få for risikoen ved at den er eksponert for skudd fra skytebanen. Dette er en av de mange vesentlige manglene ved konsekvensutredningen.

Vollen som skal beskytte mot at skuddene treffer dem som ferdes på Vestmarkveien, i terrenget syd for veien og den planlagte skibroa

I konsekvensutredningen er det ikke foretatt noen nærmere drøftelse av hvor høy vollen bak og på sidene av skyteskivene må være. Det er bare konstatert at skytebanen «medfører at det etableres en voll som bygger tre-fire meter over terrenget (kote 241).» (side 32, understreket her).

Dette er feil. Vi har foretatt beregninger som viser at vollen må være minst 9 meter høy, dvs. nærmere tre ganger så høy som det er forutsatt i konsekvensutredningen. Vi har fått utarbeidet en illustrasjon av den prosjekterte vollen og en beregning og illustrasjon av det samlede nedslagsfeltet som følger vedlagt høringsuttalelsen som Bilag 1 og 2.

Konsekvensene av at vollen må bygges opptil tre ganger høyere enn det som nå er tegnet inn på kartet og beregnet, er bl.a. at inngrepet i naturen blir dramatisk mye verre. I tillegg viser detaljkartet på side 26 i dokumentet (figur 4-7) at vollen da vil hindre bekkene som kommer ned fra sydvest mot nordøst til den planlagte dammen. Bekkene vil ikke bli tillatt lagt i rør under vollen, og de kan ikke legges om, da de ikke vil få fall rundt vollen som nå vil ta dobbelt så mye areal sydover mot Vestmarkveien. 2.4

Skyteretning: Mot syd, mot sola

I «Veileder Skianlegg - Langrenn og skiskyting», utarbeidet av Norges Skiforbund, Norges Skiskytterforbund og Kultur- og kirkedepartementet (2007), er det uttalt i punkt 4.3.3 på side 47, med vår understrekning:

«4.3.3 SKYTEBANEN

Skytebanen plasseres sentralt i stadionområdet med godt innsyn for tilskuerne. Den skal være flat [og] nødvendig sikret. Skyteretningen skal være mest mulig mot nord. Sikkerhetsskjermer som hindrer innsyn for tilskuere eller fjernsyn bør unngås. Skytebanen skal bygges i henhold til gjeldende nasjonale lovverk om skytebaner.»

Konsekvensutredningen har ingen drøftelse av konsekvensene for sikkerheten av at skytterne må skyte mot sola. Vi har utarbeidet en beregning som viser hvordan skytterne får sola i øynene som følger vedlagt høringsuttalelsen som Bilag 3 ("Illustrasjon av skyteretning og illustrasjon av motsols skyting"). Solstudien på det øverste bildet viser solas stilling over åsen 30. januar kl. 12. Det nederste bildet viser at skuddretningen ifølge planen er sydvendt, dvs. det motsatte av Veilederens bestemmelse om at skyteretningen «skal» være nordvendt.

Konklusjon

Konklusjonen er at lokaliseringen på Franskleiv av sikkerhetsmessige grunner er direkte uegnet for skiskytingsanlegg.

I tillegg til den direkte virkningen for sikkerheten, skaper bruken av den planlagte skytebanen stor grad av en velbegrunnet utrygghet og engstelse for alle som ferdes i området. Ferdselsveiene fra parkeringsplassen, langs Vestmarkveien og på stiene og i løypene syd for den, vil bli direkte ødelagt som ferdselsveier for alle brukere, inkludert de skiløperne og skiskytterne som selv skal bruke anlegget med utgang og inngang over skibroa over Vestmarkveien.

3.1.3 Naturinngrep

Innledning

Tiltakshaverne, Multiconsult og kommunens administrasjon har i flere sammenhenger uttalt at Franskleiv er velegnet for et slikt ski- og skiskytingsanlegg med dam og andre installasjoner for produksjon av kunstsne, fordi området er så preget av inngrep og tiltak allerede.

Typisk er dette resonnementet i rådmannens saksfremstilling til Planutvalgets sak 065/14 i møte 13. mars 2014 (dokument 2218150) der han uttaler oppsummerende på side 3/20, med vår understrekning:

«Rådmannen har vurdert alle sider av saken og vektet behovet for et nytt skianlegg opp mot andre hensyn. Rådmannen har etter en helthetsvurdering kommet fram til at området kan egne seg for et skianlegg som foreslått. Rådmannen har lagt avgjørende vekt på at området er betydelig påvirket av inngrep fra før.»

En slik betraktning ville vært treffende hvis området i sin nåværende beskaffenhet skulle utvikles med tiltak av tilsvarende karakter, f.eks. i form av utvidelse av parkeringsplassen eller nye stier, gangveier og løyper. Slik er imidlertid ikke situasjonen. Det foreslåtte ski- og skiskytingsanlegget vil innebære inngrep av en stedsfremmed, vesensforskjellig karakter og grad. Områdets nåværende beskaffenhet gir derfor ikke et saklig grunnlag for å tillate de foreslåtte inngrepene. Tvert i mot; i den grad det allerede er foretatt tiltak i området, taler dette for å avstå fra eller å begrense nye tiltak, spesielt tiltak som er av en vesensforskjellig karakter og grad. Vi vil utdype dette her.

Området i dag

Konsekvensutredningene i plandokumentet bærer gjennomgående preg av en tilbøyelighet til å pynte på og sminke vurderingene av konsekvensene av tiltakene med ulike faguttrykk. Det trekkes fram negative faktorer, men de blir gjennomgående nøytralisert og nærmest fremstilt som positive som følge av tiltak og inngrep. I stor utstrekning er dette personlige meninger hos forfatteren og hører ikke hjemme i en konsekvensutredning. Selv om utarbeidelse av konsekvensutredninger ved behandlingen av private reguleringsplanforslag etter loven påhviler tiltakshaverne, skal konsekvensutredningene være påpasselige med å innta en strengt objektiv, faglig og nøytral innstilling til oppgaven. Utredningen etterlater dessverre et inntrykk av at dette ikke fullt ut er tilfelle her. Vi kan belyse dette med følgende eksempler:

a) Illustrasjonen av den planlagte skibroa på side 33, figur 5-5. Vi viser til den realistiske illustrasjonen som vi vedlegger som bilag til denne uttalelsen. Asplan Viaks illustrasjon av broa på side 33 er uten forankring i de reelle planene og er derfor verdiløs som illustrasjon. Dette gjelder bl.a. naturinngrepet på venstre side, brobredden på 8 meter sammenholdt med veiens sterke stigning, og ikke minst det faktum at det vil bli nødvendig å fjerne trær i god avstand til broen. Broa vil derved bli dramatisk mer synlig og ruvende i landskapet. Illustrasjonen på side 33 fremstår derfor som sminking av tiltaket og dets konsekvenser.

b) Et meget alvorlig eksempel er konklusjonen på side 56 om at konsekvensene av bruken av blyammunisjon er «ubetydelig (0)». At dette er uten forankring i de faktiske forhold, underbygger vi i uttalelsen om Tema Blyforurensning

c) Et annet eksempel er fra plandokumentets side 32, der vi lar teksten tale for seg selv:

"Parkeringsplassen har i dag et rotete uttrykk og er til dels dårlig vedlikeholdt En «oppstramming» av denne bedømmes også å være positivt for landskapsbilde. Øvre parkeringen ligger i dag i hellende terreng, fra kote 226 til 235. Det vil bli nødvendig med terrenginngrep inklusive sprengning (det er synlig fjell i dagen) for å legge plassen godt i terrenget. Helningen slakes ut som vist på illustrasjonsplan, og plassen gis en naturlig form. Noe skog tas for å utvide den øvre plassen, uten at det har stor betydning for dette temaet."

Plandokumentet med konsekvensutredning bærer preg av at utreder er svært positiv til anlegget og virker argumenterende til fordel for planen. Dette er en både feil og uheldig innstilling fra den som skal lage en nøytral utredning og utrede, dokumentere og vurdere både de positive og negative sidene.

Gjennomgående mener vi at de negative eller uheldige konsekvensene er blitt bedømt for lavt. At tiltaket samlet får liten konsekvens, er positivt feil. Det dokumenteres både i denne Tema-uttalelsen og i våre øvrige Tema-uttalelser.

Karakteristiske trekk ved området i dag er følgende, med kommentarer knyttet til hvert element:

Parkeringsplassen

Parkeringsplassen ligger naturlig i terrenget. Den nederste plassen er en gruslagt flate som i liten grad er bygd opp og som ikke er sprengt inn i fjell eller lignende. Den øvre parkeringsplassen ligger i terrenget og tilpasser seg dette oppover rundt bergnabber og naturlige avgrensninger.

At parkeringsplassen er planlagt utvidet i begrenset grad, tilpasset terrenget, er ikke noe problem for naturmangfold, brukeropplevelsen av området eller annet. En annen sak er at utvidelsesmulighetene er begrensede slik at parkeringskapasiteten ikke vil være tilstrekkelig til å dekke behovet for både brukerne av marka og brukerne av ski- og skiskytingsanlegget når det skal holdes konkurranser. Det ligger imidlertid utenfor temaet i denne delen av vår høringsuttalelse.

Turstier, skiløyper og lysløypa

Stiene og skiløypene i dag er fint tilpasset terrenget og skogen. Det er ingen bygninger eller oppbygde broer over veier.

Dagens lysløype er et naturlig innslag i marka, oppover rundt Gupu og nedover via Jordbru til Skui. Den er ikke et tiltak som er knyttet spesielt til Franskleiv og kan ikke inngå i noen begrunnelse for å forta de planlagte inngrepene.

Vestmarkveien og kraftlinjen (Mårlinjen)

Disse ligger der fra før og utgjør, som lysløypa, en infrastruktur som strekker seg over et stort område og gjelder ikke spesielt for Franskleiv.

Vestmarkveien oppover fra bommen ved nedre parkeringsplass ligger pent i terrenget og er ikke bygd opp med noen skjemmende sår i terrenget. Den oppleves av brukerne av marka som en meget velegnet tur- og sykkelvei mm oppover og innover i marka fra parkeringsplassen. Nå vil den ligge i skuddlinjen fra skytebanen og være forbundet med reell risiko og opplevd ubehag og engstelse. Vi viser her til vår uttalelse i Tema Sikkerhetsmessige problemer.

Mårledningen fra Sylling til Hamang kan ikke under noen omstendighet utgjøre eller inngå i noen saklig begrunnelse for å foreta de dramatisk mer omfattende og vesensforskjellige inngrepene som er planlagt. Etter at den ble utvidet på sydsiden av den gamle linjen, er det tvert i mot desto større grunn til å verne den resterende delen av vegetasjonen, bekkeløpene og sumpskogen mellom linjen og Vestmarkveien, og ikke rasere dette området, se nærmere nedenfor.

De planlagte tiltakene

Skytebanen og dammen med vannreservoar

En befaring i sumpskogen som skal omdannes til skytebane og dam, viser mer enn vi kan belyse skriftlig hvilken rasering anlegget vil utgjøre.

Bærums Skiklub ga i 2012 BioFokus i oppdrag å utrede naturmangfoldet i relasjon til de planlagte tiltakene. Notatet fra BioFokus er overraskende kort; ikke mer enn 6-7 sider tekst pluss illustrasjoner. Det er publisert som «BioFokus-notat 2012-22», avgitt 13. november 2012 med tittel «Naturverdier innenfor planområde for ny skiarena ved Vestmarksetra, Bærum kommune».

Våre kommentarer til notatet er følgende:

I notatet er oppdragsgivers faktiske premisser for undersøkelsene og vurderingene gjengitt slik på s. 5:

«Tiltakshaver ønsker følgende knyttet til uttak av vann:

- Vi søker om å få bygge basseng på 2000 m³ (sjå vedlagt kart - raud firkant ioval ring)
- Vi søker om å fylle vatn i bassenget frå Stokkerelva.
- Fyllinga av bassenget skal skje i perioden frå oktober og til slutten av året. I rapporten utarbeida av Væringstad og Dimakis (side 9), NVE Oslo, er det estimert at 5-percentil minstevassføring for Stokkerelva vil vere 4 l/s. Vi vil difor sørge for at denne minstevassføringa vert slept i oppfyllingsperioden.
- Uttaket vil vere rundt 2000 m³, kanskje litt meir dersom ein har tilsig av vatn i den perioden snøproduksjonen pågår (typisk ei veke).»

BioFokus tilføyer at deres kartlegging og vurdering er gjort på «dette grunnlag».

Vi vil påpeke at den kartskissen og beskrivelsen som ble gitt av oppdragsgiveren, ikke samsvarer med den versjonen av planen som nå er fremlagt av tiltakshaverne og Multiconsult.

Det er avvik på følgende måter, bl.a. disse:

a) Den någjeldende planen gjelder en dam som rommer «et omtrentlig volum på 4 400 m³», se plandokumentet side 26.

b) Plandokumentet beskriver overflaten av dammen til 2 000 kvm. BioFokus nevner ikke hvor stort areal dammens overflate vil få, men det må være betydelig mer enn det de har lagt til grunn, siden volumet nå er blitt mer enn dobbelt så stort. Med samme gjennomsnittlige dybde, vil arealet nødvendigvis bli dobbelt så stort. Det er betegnende at BioFokus omtaler dammen som «vannbassenget».

c) Område 4, som ifølge BioFokus' rapport på side 12 «utgjør den mest verdifulle delen av sumpskogen», ligger ifølge BioFokus' forutsetninger mellom skytebanen og dammen, men vil være uberørt av dem. Dette er ikke riktig lenger, siden dammen nå vil overlappe Område 4 og spise av dette arealet. Det gir for øvrig uansett ikke mening når BioFokus skriver at «Området vil ikke direkte berøres av de planlagte installasjonene, men avstanden til både skytebanen og vannbassenget er kun 10 meter.» Selv på de faktiske premissene som BioFokus baserte seg på, er det ikke grunnlag for å si at Område 4 ikke blir direkte berørt av installasjonene. Det lar seg ikke gjøre å bevare en sumpskog mellom en stor utsprengt dam på den ene siden og et enda mye større areal på den andre siden, som skal bearbeides med gravemaskiner og kanskje sprengninger og i alle fall fjerning av nåværende løsmasse som skal erstattes av egnet tørr løsmasse, med omlegging av bekk osv., når en samtidig forutsetter at avstanden til dammen og skytebanen bare er 10 meter til hver. BioFokus ser et problem her og anbefaler et alternativ: «Et alternativ kan imidlertid være å flytte både skyteanlegg og skiløype lenger vest.» Dette ville uansett ikke reddet sumpskogen i Område 4, og det er heller ikke gjennomført noen slik flytting i den endelige planen.

Nærmere om inngrepene i sumpskogen og den tilstøtende skogen mellom kraftlinjen og Vestmarkveien BioFokus beskriver i sitt notat skoglokalitetene slik, på side 7, med vår understrekning:

«... Knyttet til områder med dype løsmasser med kildepåvirkning har det imidlertid blitt kartlagt fire skoglokaliteter merket med hvite tall fra nr. 1-4 i figur 3. Disse områdene skiller seg ut fra øvrig skog ved å ha større markfuktighet, større andel løvtrær og en forholdsvis artsrik karplanteflora typisk for rike og fuktige skogområder. Område 4 i figur 3 angir den delen av disse områdene som hadde rik kildeskogsvegetasjon med arter som slakkstar, skogstarr, maigull, bekkeveronika, bekkekarse og sumphaukeskjegg. Arealet på dette området er imidlertid kun 0,25 dekar og bare deler av dette igjen

hadde den mest interessante floraen. Innenfor alle disse områdene har det blitt drevet ordinært skogbruk, skogen er derfor ung, men mer sjiktet og mer åpen enn de tette granskogene forøvrig. Område 4 oppfyller kriteriene som er satt for å avgrense rikere sumpskog ihenhold til DN håndbok 13 og det nye faggrunnlaget for rik sump- og kildeskog (Jansson 2012). Selv om området er lite er det ugrøftet, har intakt vannhusholdning og her finnes noen karakterarter for denne skogtypen. Lokaltiteten vurderes på dette grunnlag som en viktig naturtype (B verdi). Området bør sees i sammenheng med de resterende arealene med sumpskog som i sin helhet utgjøres av lokalitet 2.»

Om lokalitet 2 (Område 2) som omslutter Område 4 og er større, uttales det i notatet på side 11 at det «utgjør den største flata med kildepreget og forsumpet skog».

Om lokalitet 1 og 3 (Område 1 og 3) sier notatet, med vår understrekning:

«Lokalitet 1-3 har lignende kvaliteter som lokalitet 4, men har ikke et så sterkt kildepreg og er heller ikke så rike. Disse vurderes derfor ikke å være naturtyper etter DN håndbok 13, men er områder som tilfører variasjon og på sikt kan bli viktige for biologisk mangfold dersom de ikke utsettes for nedbygging eller hard hogst.»

Ifølge notatet, basert på de forutsetninger som BioFokus baserte seg på i 2012, vil mye av det verdifulle ved skogen bli ødelagt.

Det vi kan fastslå i dag, basert på detaljbeskrivelsene i plandokumentet, er at hele Område 4 og Område 2, som er beskrevet som de mest verdifulle lokalitetene, vil bli utradert, og det samme gjelder deler av Område 1, dels pga anleggsarbeidene og dels pga de permanente anleggene som selve skytebanen med omliggende bruksareal, og dammen.

Hvilke skader dette vil utgjøre, er det lett å slutte seg til på grunnlag av notatets egne beskrivelser. En fellesbeskrivelse av de fire lokalitetene er gitt på side 10, med våre understrekninger:

«De fire områdene i figur 3 (lokalitet 1-4 angitt med hvite tall) angir områder med høyere grunnvannsstand med kildepreget vegetasjon og større løvinnslag enn ellers i området. De skiller seg derfor noe ut i et ellers homogent område med plantet granskog uten spesielle biologiske kvaliteter. På denne bakgrunn anbefales det å ivareta disse områdene som løvdominerte områder hvor grunnvannsstanden ikke påvirkes negativt.»

Når det er på det rene at hele Område 2 og 4 nødvendigvis vil bli utradert og det meste av Område 1, er det ikke mulig å «ivareta disse områdene» på en slik måte at «grunnvannsstanden ikke påvirkes negativt.» Dammen og tørrmasser til erstatning av sumpskogbunnen vil i seg selv medføre at vannføring, vannsig og vanntilførsel opp i løsmassene i sumpskogen, blir påvirket negativt ved økt trykk, drenering og andre grunnleggende endringer.

Om Område 1 heter det i notatet bl.a. at det «utgjør et forholdsvis flatt område hvor mange små bekker møtes iden sentrale delen.»

Om bruken av det er det uttalt at det «er planlagt brukt til skitrasé slik det er angitt i figur 3. Dersom en skitrasé medfører oppfylling med masser, bekker som må legges i rør m.m. vil dette fuktområdet bli ødelagt.»

Det er nettopp oppfylling med masser og legging av bekken under skitraseen som vil bli gjort, og fuktområdet blir ifølge BioFokus ødelagt.

Konsekvensene for det svært verdifulle Område 2 er beskrevet slik i notatet fra Biofokus, understreket av oss:

«Område 2 som utgjør den største flata med kildepreget og forsumpet skog overlapper i øst mot

vannbassenget (nr. 3) og vil påvirkes negativt av dette inngrepet og av pumpehuset (nr. 6). Hele biotopen vil ikke forsvinne, men det aller meste av området vil i forbindelse med bygging og drift mest trolig bli berørt. Det foreslås her å anlegge et basseng som er dratt ut mot sør og pumpehus som plasseres på nordøstre hjørne av bassenget der ny løypetrasé allerede har ført til en del inngrep. Figur 4 viser forslag til angivelse av disse elementene som vil skåne en langt større del av de viktigste sumpskogsarealene. Det er viktig at områdene mellom skytebanen og vannbassenget ikke brukes i anleggsfasen. Dersom noe areal må brukes bør det foregå så tett opp til installasjonene som mulig. All påvirkning (utgraving, kjørespor m.m.) som medfører forringelse av grunnvannsspeilet i sumpskogen må repareres. All kjøring som er strengt nødvendig i dette området bør foregå på frossen mark for å hindre dreneringsskader.»

Til dette vil vi bemerke at de endringsforslagene som BioFokus beskriver her, ikke vil bli gjennomført. Tvert i mot, den någjeldende planen ødelegger mer enn det som lå i de planforutsetningene som BioFokus hadde fått seg forelagt. Og forutsetningene om skjerming i anleggsfasen, er helt urealistiske. Avstanden mellom skytebanen og den nå mye større dammen, vil ikke gjøre det mulig å unngå anleggsdrift mellom dem, og det vil permanent bli trafikk- og bruksareal her.

Om Område 4 har vi kommentert en del foran. Vi peker særlig på at notatet beskriver denne lokaliteten som å utgjøre «den mest verdifulle delen av sumpskogen.». Det uttales videre:

«Området vil ikke direkte berøres av de planlagte installasjonene, men avstanden til både skytebanen og vannbassenget er kun 10 meter. Det er derfor en reel fare for skader i forbindelse med bygging av anleggene. Det er også usikkerhet knyttet til hvordan grunnvannssiget som gir opphav til sumpskogsvegetasjonen vil påvirkes av anleggelse av skytebanen. Grunnvann presses opp gjennom løsmassene i bunn av skråninga og denne vanntransporten kan ødelegges dersom det graves opp masser eller deponeres store mengder masser ved bygging av voll eller lignende. Det er vanskelig å se noe reelt alternativ til plasseringen av skytebanen dersom denne må være så stor. Et alternativ kan imidlertid være å flytte både skyteanlegg og skiløype lenger vest. Område 1 må da brukes til disse formålene for å bedre ivareta område 4/2.»

Det sier seg selv at Område 4 blir utradert. Vi viser for øvrig til vår uttalelse om Tema Sikkerhetsmessige konsekvenser, at vollen bak skyteskivene vil bli opptil tre ganger så høy som Multiconsult har estimert (9 meter mot 3-4 meter). Vi har merket oss hva som er uttalt her om at vollens tyngde har betydning for grunnvannet og vannet i skogbunnen. Vi konstaterer at beskrivelsene av konsekvensene i notatet fra BioFokus ikke henger godt sammen med den nedtonede beskrivelsen av konsekvensene i avsnittet «Oppsummering/konklusjon» på side 13 i notatet. Den nedtonede konklusjonen samsvarer ikke med beskrivelsene i tabellen på side 13 der det om de mest verdifulle områdene, Område 2 og 4, uttales:

«Med dagens forslag vil store deler av biotopen bli nedbygd og potensielt negativt påvirket av bygging av skytebane.»

Om Område 1 heter det i tabellen:

«Med dagens forslag vil store deler av biotopen gå med til løypetrasé.»

Vi viser imidlertid uansett til at BioFokus dels bygde på forutsetninger som ikke er reelle i dag, og dels at deres konklusjon bare kan forstås om det forutsettes at deres endringsanbefalinger var blitt fulgt, noe de ikke blir. Basert på BioFokus' objektive beskrivelser av lokalitetene sammenholdt med någjeldende planforslag, blir konklusjonen at verdifull sumpskog blir ødelagt i sin helhet og at grunnvann og vannløp blir brakt i ubalanse og varig endret.

Bygningene

Når rådmannen henviser til de tiltak som allerede er utført og preger området, kan det i alle fall ikke vises til bygninger. Det er følgelig ikke snakk om en utvidelse av en allerede eksisterende bygningsmasse. Det er snakk om en type inngrep og tiltak som i dag ikke eksisterer i dette området og som derfor vil representere et vesensforskjellig tiltak. Vi bemerker også at de planlagte bygningene er plassert svært spredt, noe som medfører økt landskapsinngrep og forringelse av den visuelle naturopplevelsen. Vi finner det i denne sammenheng tilstrekkelig å gjengi fra planbeskrivelsen selv, på side 18 med våre understrekninger:

«Innenfor det regulerte skianleggsområdet (SA1) er det tillatt å oppføre bygninger og innretninger som er nødvendig for områdets drift og bruk som skiskytterbane og lysløype. Dette gjelder atkomst-/anleggsveger, standplasser, skivearrangement, skivevoller, sikkerhetsanlegg og løyper. Terrengarbeider som er nødvendige for å bygge anlegget tillates. Det tillates maksimalt 20 skiver på skiskytterbanen. I området anlegges også skiløyper og strafferunde.

Innenfor området tillates tre bygninger, Pumpehus for snøproduksjon (maks. BYA = 20 m²) legges sør for dammen og kaldlager (maks. BYA = 40 m²) for lager av utstyr (blikk og skiver) langs skiskytterbanen. I tillegg tillates en speakerbu/varmestue på inntil BYA = 104 m² i én etasje. Vann tillates hentet fra grunnen. Løsning for avløp skal godkjennes av kommunen. Borehull og avløpsanlegg tillates også plassert på område regulert til skianlegg. For alle bygg gjelder at fasadematerialer skal være av tre, og det skal benyttes mørke tjære- eller jordfarger. Porter og dører kan være i andre materialer.»

Skibroa

I vår uttalelse om Tema Sikkerhetsmessige konsekvenser, har vi begrunnet konklusjonen om at broa vil rage over Vestmarkveien med ca 8 -9 meter. Illustrasjonen i plandokumentet på side 33, figur 5-5, er utstyrt med teksten «Illustrasjon av skibru over Vestmarkveien», utarbeidet av Asplan Viak. Denne illustrasjonen er verdiløs. Den viser ikke konsekvensene av broa, med dens høyde, brospenn og oppbygging i terrenget for brofestet på hver side.

Vi har også på dette punkt måttet innhente illustrasjoner basert på de reelle forutsetningene som planforslaget gir (følger som Bilag 1: Illustrasjoner av skibroa, utarbeidet av Holo Design v/Jørgen Holo).

Den planlagte skibroa vil tilføre området et sterkt preg av omdanning fra turområde og turvei til et konkurranseskianlegg med assosiasjoner til kjente, store skiarenaer. Naturområdet fra parkeringsplassen ved Vestmarksetra har ikke noen slik konstruksjon og noe slikt inngrep overhodet. Konklusjonen også på dette punkt er at dette tiltaket vil være artsfremmed og utgjøre en vesentlig karakterendring. Det gir ikke saklig grunnlag for rådmannens resonnement.

Støy

Vi viser til høringsuttalelsen fra beboerne på Vestmarksetra og slutter oss fullt ut til den.

I vår sammenheng vil vi spesielt trekke fram at skytestøyen og støyen fra pumpehus, kunstsneproduksjon og høyttaleranlegg er artsfremmed og vesensforskjellig fra de lydene som beboerne og brukerne av marka i dag opplever der. Nettopp fordi så mange bruker dette området til å søke naturopplevelser med de kvalitetene naturen selv gir, blir den nye støyen artsfremmed og vesensforskjellig i sin karakter. Nåværende anlegg kan ikke inngå i en saklig begrunnelse for å innføre slike støykilder.

Kunstsneproduksjonen med nedgravde kummer og ledninger m.m.

Det siteres fra avsnittet "Anlegget" i plandokumentet på side 22 og bemerkes at det er bekymringsfullt at hele 2,7 km skal bli gjenstand for så omfattende sprengnings- og gravearbeider, både for vannledningen ned i 60 - 70 cm dybde og med kummer i enda større dybde for hver 100 til 150 meter, vi har ikke tillit til at denne svært lange og dype grøfta lar seg gjenfylle «med stedlig masse».

Vi reiser spørsmålet om kommunens anlegg av denne skiløypetraséen var basert på de nødvendige godkjenninger og om den fylte kravene etter markaloven m.v. Og uansett vil vi ta avstand fra at en slik bit for bit-utbygging av området skal kunne legges til grunn som premiss for rådmannens avgjørende argument om at området allerede er preget av inngrep og tiltak. Kunstsno i et så stort omfang i markas turområde vil dessuten medføre konsekvenser mht en særlig omfattende snøsmeltingen fra de kompakte og kunstig oppsamlede snømengdene langs den lange traseen og ikke minst inne på skiarenaen der vannføringen til Stokkerelva blir påvirket. Eierne av serveringsstedet Gupu er konkret bekymret for at fremkommeligheten her vil bli betydelig utsatt bruk for andre, kanskje opp mot 3-4 uker.

Konklusjon

De planlagte anleggsarbeidene, installasjonene, oppføringene av de tre bygningene, bearbeidingen av grunnen, utraderingen av sumpskogen, anlegget av dammen og snøproduksjonen og de planlagte skyteaktivitetene og høyttalerbråk, og den store bygningsmassen kan ikke begrunnes innenfor Markalovens virkeområde med at det i dag er en parkeringsplass, noen stier og skiløyper, en vei og en kraftlinje der. Rådmannen legger som nevnt innledningsvis «avgjørende vekt på at området er betydelig påvirket av inngrep fra før». Gjennomgåelsen ovenfor - som ikke gir seg ut for å være en uttømmende beskrivelse av de planlagte tiltakene og konsekvensene av dem - viser at det ikke er noen saklig sammenheng mellom dagens tilstand og de planlagte tiltak og naturinngrep. Tvert i mot; det eneste som dagens tilstand kan begrunne, er at området blir bevart mest mulig og at nye tiltak knytter seg til de eksisterende mht til karakter og grader.

3.1.4 Atkomst, trafikkikkerhet og kapasitet

Situasjonsbeskrivelse

Generelt er erfaringene med trafikken i Vestmarkveien at kapasiteten er utnyttet og tidvis overskredet allerede i dag. Veien er smal, bratt og svingete. Å sette inn busser i tillegg til stor bruk av biler i forbindelse med større arrangementer, er urealistisk. På en strekning av halvannen kilometer er det om vinteren ikke fremkommelighet for busser mot møtende busser og biler. Plandokumentets vurderinger tar ikke i tilstrekkelig grad opp konsekvensene for de øvrige brukere av marka, som det er atskillig fler av enn de som kommer i tilknytning til bruken av ski- og skiskytingsanlegget.

Buss og trafikkdirigering ved store arrangementer

Plandokumentet må ses i sammenheng med forslaget til planbestemmelser når det gjelder større arrangementer. På side 64 uttales det:

«Store arrangementer

Det legges opp til tre større arrangementer på helg i løpet av vinteren, se kap. 5.10, avsnitt Arrangementer. Det er:

- *Jardarrennet, 500-1000 deltakere*
- *Vestmarkrunden, opptil 300 deltakere*
- *Kretsrenn skiskyting, opptil 300 deltakere*

Ved arrangementer kan det antas tilnærmet ett kjøretøy pr. deltaker inklusive kjøretøy tilknyttet arrangørene. Med denne forutsetningen er det tilstrekkelig kapasitet i p-plassen for alle arrangementer bortsett fra Jardarrennet. Dette skaper heller ikke mer trafikk enn på store utfartshelger i dag.

...

Ved arrangementer med opptil 300 deltakere vil parkeringskapasiteten være tilfredsstillende når det antas ett kjøretøy per deltaker i tillegg til kjøretøy tilknyttet arrangørene. Større arrangementer med mer enn 300 deltakere krever busstrafikk opp til anlegget, eventuelt dirigering av trafikk som kan øke parkeringskapasiteten noe.»

I forslaget til planbestemmelser er det i § 3.11 bestemt følgende:

«§ 3.11 Inntil 3 helgearrangementer (konkurranserenn/mesterskap) med over 500 deltakere kan arrangeres per vintersesong.»

Dette innebærer at det i 3 helger hver vinter forventes så stor tilstrømming at det må brukes busser og dirigering av trafikk. Dette viser dels at vei- og parkeringskapasiteten i tre helger hver vinter vil bli fylt opp av dem som har tilknytning til ski- og skiskytingsanlegget. Øvrige brukere blir hindret av dette. Videre er det meget alvorlig at nettopp slike store arrangementer i kombinasjon med helgeutfart for andre brukere, vil skape risiko for at utrykningskjøretøy får problemer med å komme fram.

Avsluttende kommentar

Vi viser til høringsuttalelser fra Tanum Vel og andre som har gått nærmere inn på temaet trafikk og trafikksikkerhet og slutter oss til disse. Konklusjonen må være at Franskleiv-alternativet også av slike grunner er direkte uegnet for et slikt anlegg som det planlagte. Også av disse grunner er et samarbeid med Hole kommune om et ski- og skiskytingsanlegg ved Sollihøgda det eneste realistiske alternativet for å imøtekomme klubbenes ønsker.

Forslagstillers merknader:

1. Blyforurensing av grunnvann og vassdrag

Forslagsstiller har følgende merknader til de fire hovedpunkter som er tatt opp under temaet ”Blyforurensning av grunnvann og vassdrag”.

a. Blyforurensning ved bruken av skiskytebanen

Det ser ut til å være et grunnleggende premiss for innsigelsene at skyteaktiviteten vil føre til at det samles opp store masser av blyprosjektiler (om lag 1 tonn per år), og at en betydelig mengde av dette vil bli liggende igjen og føre til blytilførsel i grunnvann og vassdrag.

Gjennom det prosjekt som Norges Skiskytterforbund nå gjennomfører, og som er omtalt i punkt 1.1 ovenfor i tilknytning til høringsinnspill fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus, vil forslagsstiller innhente nyeste kunnskap om hvor blymassene fordeles, herunder hvor mye som fanges opp i kulefanger og hvor mye som fragmenteres ved selvanviserne og hvordan blyfragmentene fysisk blir spredd. Når disse områdene blir avklart, og det benyttes membran eller duk som forklart i planbeskrivelsens punkt 5.7.2, eventuelt i kombinasjon med filtrering av overvann (jf. Multiconsults notat om ”Skiskytterbane og forurensning” av 1. juli 2014), så skal blyfragmentene ikke føre til risiko for miljø eller drikkevann. Forslagsstiller vil understreke at det ved trening og innskyting til konkurranser i stor grad også vil bli skutt mot pappskiver med kulefangere bak, slik at blymassene knyttet til denne del av skyteaktivitetene i det alt vesentlige vil bli fanget opp på betryggende måte og samlet inn. Det vises også i denne sammenheng til notat fra Multiconsult av 1. juli 2014 hvor det er anslått en fordeling på 50/50 mellom skyting på selvanviser og pappskiver med kulefangere bak.

Forslagsstiller peker på at det i innsigelsene ikke synest å være tatt høyde for at det vil bli lagt membran/duk under de områder hvor blyfragment samles opp, og at dette sammen med opplegg for overvåking skal sørge for at det ikke er risiko for blyforurensning av grunnen.

Forslagsstiller vil også peke på at det i forhold til blyfragmentering i tilknytning til selvanviserne kan tenkes alternativer i form av elektroniske skyteskiver som vil fjerne denne kilden til forurensning. Kostnader og risikoreduserende effekt ved det sistnevnte alternativ vil bli vurdert når anbefalinger fra skiskytterforbundet foreligger.

b. Grunnforholdenes betydning for forurensning av grunnvannet: Løsmasser, berggrunnen og terrengmessige forhold

Ut fra de vurderinger som er gjort om effekten av membran/duk under de områder hvor bly samles opp, samt filtrering av overvann, vil det være svært lite sannsynlig at det skal komme blyforurensning

i grunnvannet. For fortløpende å kunne vurdere den reelle risiko vil det, som nevnt i punkt 1.1 ovenfor, bli stilt krav til et system for overvåking i reguleringsbestemmelsenes § 3.1.

I forbindelse med forutgående undersøkelser om naturlige blyverdier i grunnvannet, kan det også vurderes å utelukke andre årsaker til at humus fra overflaten kommer i brønnvannet kort tid etter store nedbørmengder, slik som innlekkasje av vann i overgangen mellom foringsrør og fjell som i følge NGU er et vanlig problem (<http://www.grunnvann.no/bronnkvalitet.php>).

c. Erstatningsansvar for klubbene og Bærum kommune som godkjennende reguleringsmyndighet

Det varslede brev som omhandler krav om erkjennelse av fullt erstatningsansvar for enhver konsekvens av eventuell blyforurensning av drikkevannskildene vil klubbene ta stilling til når de foreligger. Forslagsstiller er svært overrasket over at det på dette stadium varsles søksmål dersom slikt fullt ansvar ikke stadfestes. Ut fra den risiko som Multiconsult har beskrevet når det gjelder blyforurensning, ser ikke forslagsstiller grunnlag for at man kunne forvente at faren for erstatningsansvar – og den risiko og økonomiske konsekvenser dette medfører for klubbene og kommunen – skulle ha vært omtalt i planbeskrivelsen.

d. Blyforurensning av vassdraget

Forslagsstiller viser til omtalen i a. og b. ovenfor og kan ikke se at det foreligger risiko for at bly vil bli tilført vassdraget når anlegget etableres i samsvar med de krav som justert § 3.1 i reguleringsbestemmelsene oppstiller.

3.1.2 Sikkerhetsmessige konsekvenser av skiskytingsanlegget

For de forhold vedrørende sikkerhet som tas opp under dette temaet viser vi til Multiconsults notat av 1. juli 2014 (følger vedlagt), samt forslagsstiller merknader i punkt 1.4 ovenfor (til høringsuttalelsen fra Asker og Bærum politidistrikt). For så vidt gjelder skyteretning mot sola vil forslagsstiller fremheve at det ikke er et absolutt krav i anleggsveileder fra Norges skiforbund m.fl. at skyteretning skal være mot nord, noe som også fremgår av forbeholdet ”mest mulig”. I tillegg bemerkes at det i illustrasjon av motsols skyting ikke synes å være tatt høyde for effekten av skog/vegetasjon, samt at det valgte tidspunkt (kl. 12 på dagen) vil være et tidspunkt med liten skyteaktivitet med mulig unntak for de få konkurranser som planforslaget åpner for.

For de forhold som gjelder omfang av skyting og skytetider, vises det til våre merknader i punkt 1.1 ovenfor (Fylkesmannens høringsuttalelse).

3.1.3 Naturinngrep

Forslagsstiller mener at planbeskrivelsen med konsekvensutredning inneholder en god og grundig vurdering av både positive og negative sider ved det planlagte anlegg, og er uenig i at denne ”bærer preg av at utreder er svært positiv til anlegget”.

Når det gjelder inngrep i sumpskog med tilstøtende skog mellom kraftlinjen og Vestmarkveien vises det til planbeskrivelsen (s. 40–41) er lagt til grunn at arealinngrepene vil føre til at nyregistrert naturtype ødelegges og at også de andre områdene vil bli ødelagt eller sterkt forringet. Det vises til at vurderingen av den samlede konsekvens bygger på BioFokus’ notat og ut fra en situasjon der ingen avbøtende tiltak blir gjennomført.

3.1.4 Atkomst, trafiksikkerhet og kapasitet

Forslagsstiller viser til at reguleringsbestemmelsene angir ytterrammer for større arrangement, og at det ikke er slik at det hver vinter må forventes tre arrangement som innebærer at det må brukes busser og dirigering av trafikk. De aktuelle arrangementer vil også mest sannsynlig gjennomføres i løpet av én dag i helgen og ikke både lørdag/søndag. De begrensninger de tillatte arrangement medfører for andre brukere vurderes derfor ikke som så negative at det utelukker Franskleiv-alternativet.

3.2 Astrid Finsrud, Sigrid Finsrud Ricanek og Bjørg Finsrud, brev 12. mai 2014

Det bemerkes at brevet som er sendt til offentlig ettersyn innehar feil tittel ettersom det planlagte anlegget fra IL Jardar og Bærums Skiklub gjelder lokalt ski- og skiskytingsanlegg ved Franskleiv. Det fremkommer heller ikke noe annet sted i brevet at detaljreguleringen også omfatter et helårs skyteanlegg. Dette er misvisende og kan medføre manglende uttalelser fra berørte instanser.

Som grunneiere og nærmeste beboere til det aktuelle området der ski- og skiskytingsanlegget er planlagt lokalisert, har vi følgende bemerkninger til detaljreguleringen:

1. Blyforurensning.

Vi er svært bekymret for den påvirkning det planlagte ski- og skiskytingsanlegget vil ha for våre grunnvannsbrønner. Multiconsult har i informasjonsmøter ikke kunnet gi garanti for at nærliggende grunnvannsbrønner ikke forurenses fra blyammunisjonen som benyttes. En eventuell blyforurensning av drikkevannsbrønnene må gi grunnlag for erstatningsansvar for Bærum kommune og Bærums Skiklub. Det kreves at Bærum kommune og Bærums Skiklub erkjenner rettslig ansvar for de økonomiske konsekvensene en eventuell blyforurensning vil medføre, så som fremføring av kommunal drikkevannsledning, vederlagsfri tilkobling og vederlagsfri bruk for all fremtid. Dette blir også nærmere behandlet i felles innsigelsesbrev fra beboerne i Vestmarka.

2. Bruk av kjemikalier.

Planbeskrivelsen pkt. 4.4 «Snøproduksjon» under «Bruk av kjemikalier» (s. 25) angir for å kunne produsere snø ved temperaturer opp mot 0 grader kan vannet tilføres kjemikalier/produkter som hever frysepunktet til vann. Det legges ikke opp til bruk av kjemikalier eller andre tilsetningsstoffer i anlegget. Dette gir ingen garanti for at anlegget i fremtiden ikke kan tilføres kjemikalier eller andre tilsetningsstoffer for snøproduksjon ved mildvær. Formuleringen gir alt for store muligheter til senere endring, og det må stilles krav om at kjemikalier/produkter ikke skal benyttes for en evt. snøproduksjon.

3. Vannuttak.

Det er i planbeskrivelsen meget uklart hvordan vannuttak til det planlagt ski- og skiskytingsanlegget er planlagt. Våre 3 hus får drikkevann fra 2 grunnvannsbrønner, og er i tillegg oppvarmet fra bergvarme med 3 energibrønner. Vi krever at vannforsyning, dersom det skal bores etter vann, kun skal benyttes som forbruksvann i varmestue/speakerbu.

4. Sikkerhet for brukere av marka

Det planlagte skiskytingsanlegget er lagt langs med og på tvers av Vestmarkveien vestover fra parkeringsplassen på Franskleiv. Det er i planbeskrivelsen angitt at det må forventes uautorisert bruk av anlegget. Utbygger har ingen rutiner/hjelpemidler for å hindre dette. I tillegg er skytevoll ikke planlagt med tilstrekkelig høyde. Dette kan medføre en meget stor fare for skade/dødsfall på turgåere på Vestmarkveien og skiløypene ved siden av og bak skivene. Vi kan ikke forstå hvordan et så vidt dårlig sikret anlegg kan tenkes bygget.

5. Støy.

Som nærmeste beboere til det planlagte ski- og skiskytingsanlegget ser vi med uro på det støybildet som anlegget generer. Støybildet må derfor vurderes i forhold til den stillheten som råder i skogen i dag, uten et skiskytingsanlegg, og ikke i forhold til generelle støykrav. Vi forlanger at kartene som viser den antatte støyspredningen fra anlegget, oppgraderes slik at disse viser den reelle støyspredningen (basert på målinger fra planlagt standplass og snøkanoner) og med en gradering av desibelverdier ned mot 30 dB, i alle retninger. Vi forlanger å bli kontaktet når målingene planlegges, slik at vi kan observere at målingene utføres i tråd med krav i T-1442/2012 (Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging).

6. Trafikkproblemer

Selv med dagens situasjon opplever vi flere ganger (både ved treningsdager og i helger) store

køddannelser for å komme til og fra hjemmet, og at vår innkjørsel er sperret av kjøretøy. Vi ser med stor uro på den økende trafikken det planlagte ski- og skiskytingsanlegget genererer, og særlig med tanke på fremkommelighet for evt. utrykningskjøretøy.

7. Trafikksikkerhet

Det finnes ingen gang- eller sykkelvei ovenfor Sopelimkroken. På vinterstid medfører snøforholdene enda smalere veibane. Selv på sommerføre er det ikke plass til syklist og møtende biler i veibredden. Planbeskrivelsen er diffus hva angår bruk av buss, men det bemerkes at det ikke vil være mulig å møte buss på vinterstid mellom Kattås og Franskeiv. Som brukere av marka generelt stiller vi oss fullt og helt bak innsigelsesbrev fra øvrige beboere i Vestmarka til «Lokalt skianlegg Franskeiv, Bærum kommune», med undertittel «Detaljregulering - Planbeskrivelse med konsekvensutredning».

Forslagsstillers merknader:

Forslagsstiller kan ikke se noen risiko for at den tittel som kommunen brukte på oversendelsesbrevet i forbindelse med offentlig ettersyn kan ha medført manglende uttalelser fra berørte instanser.

1. Blyforurensning.

Se forslagsstillers merknader til høringsbrev fra Lars Holo m.fl. i punkt 3.2 (underpunkt 1) ovenfor.

2. Bruk av kjemikalier.

Forslagsstiller viser til at det i reguleringsbestemmelsene § 3.9 er nedfelt forbud mot bruk av kjemikalier ved snøproduksjon.

3. Vannuttak.

Ingen merknader.

4. Sikkerhet for brukere av marka

Se forslagsstillers merknader til høringsbrev fra Lars Holo m.fl. i punkt 3.2 (underpunkt 2) ovenfor.

5. Støy.

De utførte støyberegninger og støysonkart er utført i henhold til gjeldende krav og forslagsstiller ser ikke grunnlag for å utføre nye beregninger eller utarbeide nye/oppdaterte kart.

6. Trafikkproblemer

Forslagsstiller viser til at det planlagte tiltak i seg selv ikke er vurdert til å medføre noen vesentlig trafikkøkning.

7. Trafikksikkerhet

Merknadene vedrørende trafikksikkerhet oppfatter forslagsstiller at kommunen må besvare. For så vidt gjelder bruk av buss vil forslagsstiller presisere at dette kun er pekt på som et mulig tiltak ved de største arrangement, og må da gjennomføres på en slik måte at det unngås at bil og buss møtes på denne strekningen.

3.3 Hanne Cappelen, e-post 14. mai 2014

Cappelen bor i Vestmarkveien 142 og er sammen med sin familie ivrige brukere av Vestmarka gjennom hele året. Vi opplever at en oppgradering av fasilitetene på Franskeiv er et gode for oss, og for alle andre langrennsglade i Bærum. Av samme grunn støtter vi planen og håper den blir realisert.

Forslagsstillers merknader:

Ingen merknader.

* * * * *

Bærum, 4. juli 2014

IL Jardar/Bærums Skiklub

Vedlegg:

1. Notat fra Multiconsult av 1. juli 2014 om "Skiskytterbane og forurensning"
2. Notat fra Multiconsult av 1. juli 2014 om "Beregning av høyde på skytevoll"